

Óbuda a Neten I.

Legutóbbi cikkemben már bemutattam néhány e-mail címet, megmutatva hova lehet egyes kerületi általános- és középiskoláknak elektronikus levelet küldeni. Ez az iskolák csak egyik elérési módja, léteznek még más lehetőségek is, ezeket szeretném most bemutatni.

Elég közismert, hogy tavaly és tavalyelőtt a középiskolák egy nagy része számítástechnikai felszerelést és Internetes megjelenési lehetőséget kapott a Sulinet program keretében. Az alkalommal a jelek szerint az Árpád Gimnázium és az Óbudai Gimnázium élt, ami leginkább a WEB-es honlapjukban válik nyilvánvalóvá.

Mindkét iskola annak rendje és módja szerint bemutatkozik, megtudhatjuk ki tanul és ki tanít a gimnáziumban, milyen aktuális programok zajlanak az iskolákban, sőt az árpádosok néhány érdekes linket is közzétettek a honlapjukon (pl. felsőoktatási felvételi tájékoztató).

Az olyan fővárosi fenntartású középiskolákat, mint a Kossuth Zsuzsa Egészségügyi Szakközépiskola, Szakiskola és Gimnázium és a Varga István Kereskedelmi, Közgazdasági Szakközépiskola és Szakmunkásképző a budapesti főpolgármesteri iroda honlapjáról lehet elérni. Mindkét iskola csupán annyi bemutatkozási lehetőséget kapott, hogy ismertessék képzési rendszerüket és az iskolákban választható szakokat.

(Folytatás a 3. oldalon)

A TARTALOMBÓL

A turistaság kézikönyve 2. oldal

Adózzunk ... 3. oldal

Iskolai hírek 5. oldal

Óbudától a Csúcshegyig 7. oldal

Konyha és vidéke 8. oldal

Országos napfogyatkozás 9. oldal

Szeretjük a természetet? 11. oldal

Ingyen hirdethet az Óhegy Hírekben!

(4. oldal)

**LDSZ
biztonságtechnikai
fórum**

1999. június 23-án
17.30-kor a Népházban

**Klub
a Népházban**

Étterem a kertek alján

Ez év májusában újra megnyitotta kapuit a Remete Panzió étterme a Remetekert Restaurant, mely lávakövön sült, grillezett ételkülönlegességekre specializálódott és mindehhez az egri Szépasszonyok-völgyéből származó termelői borokat kínál. A kerthelységgel együtt 65 fő befogadására képes, így tökéletesen alkalmas kisebb rendezvények, esküvők baráti összejövetelek, név- és születésnap ünnepségek lebonyolítására.

Az étlapon található ételek közül a vendég számára rögtön feltűnik két ételkülönlegesség: a Remetepecsenye és a Rablólús Rózsa Sándor módra.

Arról, hogy ezek az ételek valójában mit is takarnak Icsó László konyhafőnököt kérdeztük meg.

Remetepecsenye két szelet különlegesen fűszerezett sertésstarja, amelyet parázs fellett grillezzünk meg, de még előtte egy enyhén fokhagymás fűszerolajjal átkenjük, sült burgonyával és vegyes zöldkörettel ajánljuk.

A rablólús Rózsa Sándor-módra jól ismert saslik különleges változata, háromfajta hús, hagyma, szalonna és még valami, amiről nem szeretnék beszélni, mert ezek azok a szakmai titkok, amelyek becsalogatják és megelégedéssel töltik el a vendé-

geinket. Az árak a színvonalhoz képest nekünk alacsonyabbnak tünnek, mint a hasonló kétszintes vendéglátóhelyeknél, és ennek a tulajdonos szerint az a magyarázata, hogy a Remetekert nem egyszemélyes étterem, nem félév alatt szeretné visszahozni a befektetett pénzt, hanem inkább a helybeli hegyi embereknek szeretne egy olyan szolgáltatást nyújtani, amivel minden tekintetben elégedettek és vissza szeretnének térni. Ezért eddig főleg a családok a fiatalos párok fedezték fel maguknak ezt a nyugodt színvonalas helyet, amelynek ezúton szeretnénk mi is sok szerencsét és minél több elégedett vendéget kívánni.

A turistaság kézikönyve

Az előző újságban megjelent „Sétautak az erdőben” c. cikk röviden említette a Táborhegyi-barlangot. Környékünkön több barlang található, ami mind érdekes téma lehet, de a forrásmunkák között kezembe akadt a „Turistaság kézikönyve” című kiadvány, mely 1927-ben jelent meg Reichart Géza szerkesztésében, mint a M. Kir. Testnevelési Főiskola tankönyve.

A kis könyvecske a ma már régies fogalmazásával igazi csemege. Ebből kerestem néhány szemelvényt a mai – autóhoz, összkomfortos szálláshoz és TV-hez, sífelvonóhoz és egyéb „alapvető” kényelmi berendezésekhez szokott mindannyiunk számára. (Tisztelet a kisebbséget alkotó kivételeknek).

„A turistáskodás, turistaság: etikai tartalmú, testedző szórakozás a szabad természet ölen. ...

...szűkebb értelemben csupán az a szabad természetben való testedző szórakozás tekinthető „turistáskodásnak”, amelynek főeleme a tervszerű gyaloglás: tehát amely előre meghatározott (napi, vagy hosszabb időre szóló) túraprogramm alapján bizonyos helyeknek (vidéknek) a természet szeretetéből, egészségi szempontból és szórakozás céljából, kényszer nélkül történő, túlnyomórészt gyalogos felkeresésére irányul.

Sport-e vagy sem? A „sport” (a középangol disport, az ó francia desport, az olasz diporto = élvezet, szórakozás, öröm) eredeti fogalmához hozzá-tartozott a versenyzés, mint főelem. A magyarban meghonosodott sport szó mai fogalma azonban már tágabb s felöleli a versenysportokon kívül az ún. túrasportok hatalmas kategóriáját is. Ily értelemben tehát bátran megállapíthatjuk, hogy a turistaság is sport, mégpedig túrasport.” (9. old.)

A turistaság helyes magyar szakkifejezésének megállapítására történt u-gyan elvételre kísérlet (pl. „ talpasság”) de minthogy eddig sem a szakirodalom, sem az illetékes körök nem találtak oly alkalmas kifejezést, amely a rokonfogalmaktól kellően megkülönböztetve a szűkebb értelmű turistaság részéhez lefoglalható volna, kénytelenek vagyunk eme idegeneredetű, de teljesen meghonosodott kifejezést elfogadni s használni. De küzdjünk annak sajnos még igen gyakori magyartalan formában való használatát (turisztika) ellen. ... (11. old.)

Hatása az egyénre. A turistaság az igazi nemesértelmű „visszatérés a természethez”, hozzászoktat az idő viszontagságaihoz, a természet viharaival való küzdelemhez, a vándorlás, szabadtéri tanyázás fáradalmihoz; fejleszti, fokozza az ügyességet, a természetnek és a szépnak szeretetét; közvetlenné, természetesebbé teszi a túratársakkal, a vidék népével, sőt általában az emberekkel való érintkezést, egészséges felfogást, egyenes világszemléletet, természetes humort vált ki; a sport szó legnemesebb értelmében úgy férfiak, mint nők részére; társadalmi kapcsolatok teremtője, egyszerű, természetes alkalom ismerkedésre, sőt gyakori házasságkövetítő...
...A turistaság jelentősége éppen e sokoldalúságban rejlik. ... (12. old.)

A turistaság alapfogalmainak részbeni és rövid ismertetése után olvassuk el (és fogadjuk meg) a „TURISTA TÍZPARANC SOLAT-ot.

1. Szeresd a természetet és áhitattal lépj szentélyébe!
2. Turistamezben is kultúremler maradj!
3. Ne feledd, hogy turistához méltatlan magaviselettel a turistaság ügyének ártasz!
4. Ne élj vissza a vendégjoggal és tiszteld a mások vagyonát!
5. Turistaútról le ne térij, tiltott területen csak engedéllyel járj!
6. Légy vidám, de ne lármás; az erdőben ne a turisták, hanem a madarak éne-keljenek!
7. Tartsd tisztán a forrásokat, patakokat, pihenőhelyeket és a hulladékot rejtse el!
8. Égő tárgyat el ne dobj, erdőben tüzet ne rakj!
9. Kíméld az erdő vadjait s a mező virágait; gyümölcsfákról még virágot se szakíts!
10. Becsüld turistatársaidat s bajban el ne hagyd; mert az becstelenség!”....
(112. old.)

Végezetül idézek néhány bölcs megállapítást

- „Tiszteld szülődet, a természetet, hogy hosszú életű légy e földön.
- Művész hazája a nagyvilág. A mi világunk legyen a magyar haza.
- A sárkányok most nem a hegyek barlangjában, hanem a városok bűnbarlangjaiban tanyáznak.
- Az ifjúság és a tavasz a legtöbb emberből turistát csinál.
- A vezető a vezetett szemével szokott látni, a vezetett a vezetőével. Egyik sem igazlátás.
- Járatlan utat a jártért el ne hadd.
- A gyalog-turista nem szokott elkésni.
- A turistaság célja nem a kimerülés.
- Télen a természet olyan igéző, mint a pongyolában szendergő nő
- A turistaság a nőemancipációnak talán egyedüli természetes tere.
- A havasok szentélyéből ki van tiltva a fűző és a magassarkú cipő, az uszály és a sinyon, a rizspor és a pirosító. A természet szalónjában nincs helye a divat természetellenes fonákosságainak.
- Ha kirándulsz, de feledd otthon a hátizsákot és a feleségedet.
- Olcsó és kényelmes családi kirándulások felüdíthetik a petyhüdt családi életet.
- 2000 méteren felül a legházsártosabb anyós is megjuhászodik.”

Bármennyire időszerűnek tűnik sok minden a fentiekből, fontos megismételnem, hogy a Kézikönyvet 1927-ben adták ki! A következő számban ugyanebből a tan-könyvből a turistaság történetéről olvashatnak majd. Addig is jó turistáskodást!

BÉRCI MÁRIA

1037 Budapest
Farkastorki-
Királyhelme út sarok
Telefon: 387-9547

Rendelési idő:
hétfő-péntek 9-11, 16-19
szombat: 9-10, 17-19
vasárnap: 17-19

Kötelező veszettség elleni oltásra kijelölt rendelő

VÉDŐOLTÁSOK BEADÁSA HÁZNÁL IS,
HASI - ÉS SZÍVULTRAHANG
ELŐZETES BEJELENTKEZÉS ALAPJÁN,
EKG-SZAKVIZSGÁLAT,
SEBÉSZETI-SZÜLÉSZETI BEAVATKOZÁSOK,
RÖNTGENVIZSGÁLAT

SCHWINN® CSEPEL
MÁRKAKERESKEDÉS

Kerékpárok, alkatrészek, kiegészítők

Shimano • Sachs • Suntour • Teleszkópok • Vázak

KERÉKPÁR

Üzlet és szerviz a Bécsi úton, a Shell kútnál!

Cím: 1037 Bp., Bécsi út 275. Telefon: 387-8287/19 mellék

Adózzunk (20%-kal) úgy, hogy mindenkinek a maximum jusson!

Mióta világ a világ, azt szeretnénk, hogy tisztességesen és főleg törvényesen szerezzünk magunknak olyan jövedelmet, amit aztán nyugodt alvás után újabb és újabb javakra fordíthatunk.

Írásom megjelenésekor már eltelt az 1999. év néhány hónapja, de a hátraevő időre még hasznosítható ötletet szeretnék megosztani az érdeklődőkkel.

A személyi jövedelemadó törvényben találtam a következő lehetőséget, amit bátran ajánlani merek mindenkinek, aki maximum 20%-kal szeretne adót fizetni.

Azt persze elismerem, hogy senki sem önszántából fizet adót, de ha egyszer muszáj, akkor válasszuk az optimumot.

Részemről az 1999. évre vonatkozó adótörvényekben nem találtam másik olyan esetet, amelynek alapján mindössze 20% adó befizetésével a magánszemély adózott jövedelemhez jutna.

Megfizetve tehát 20%-ot, az állam is megkapta az ezen a címen beszédhető maximális adót, vagyis kölcsönös megelégedés töltheti el az egyént és a közt.

Ezen lehetőség azonban csak olyan magánszemélyekre vonatkozik, akik rendelkeznek bérbeadható ingatlanal.

Részletezném tehát a fentieket:

I. Kik alkalmazhatják?

a) aki külön nyomtatvány kitöltésével - az APEH-től adószámot kér a tulajdonában lévő ingatlan bérbeadási tevékenységére.

b) mindössze 20% adót kell fizetni az ingatlan-bérbeadás szerződés szerinti tényleges pénzbevétel összege után.

c) a szerződés szerinti összegnek magában kell foglalni a rezsi-költséget is.

d) ezen előírások nem érintik

1. az egyéni vállalkozókénti ingatlan-bérbeadókat

2. a fizetővendéglátás keretén belüli bérbeadókat (24 000 Ft/szoba/év tételes általános adót fizetők

3. a falusi fizetővendéglátókat (bevétel 400.000/év)

I. Hogyan kell megfizetni az adót?

a) amennyiben a magánszemély kifizetőnek adja bérbe az ingatlanát, úgy a kifizető köteles a magánszemélyek a 20%-os adóval csökkentett bérleti díjat megfizetni:

a kifizető tartozik a levonást követő hónap 12-ig a levont adót az APEH részére átutalni.

b) Akinek azonban magánszemély bérlői vannak, saját maga köteles negyedévente, a negyedévet követő hónap 12-ig a 20% személyi jövedelemadót megfizetni.

I. TB- járulék (33%), egészségbiztosítási- (3%), és nyugdíjbiztosítási járulék (8%), illetve tételes, vagy %-os egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettség nincs!

II. A földterület és lakóingatlan bérbeadása tárgyi-adómentes szolgáltatásnak minősül.

Előzőből következően ÁFA felszámítására nem kerülhet sor, ugyanakkor ÁFA levonás sem alkalmazható.

Más oldalról közelítve, az ÁFA tv. 34. par. (2) bek. Rendekezése szerint adólevonási jog nem gyakorolható arra a tevékenységre és szolgáltatás igénybevételre, melyre nem a tételes költségelszámolás szabályai alkalmazandók. Az SzJA tv. 74. par. Azonban kizárja nemcsak a tételes, hanem mindenfajta költségelszámolás lehetőségét, ugyanis a bérbeadásból származó bevétel egésze jövedelemnek minősül.

III. Adminisztrációs szabályok:

a) Évközben egy bevételi nyilvántartást (bármilyen füzet) kel fektetni

b) Évvégén az SzJA bevallásban, mint elkülönülten adózó jövedelmet kell szerepeltetni a bérbeadásból származó bevételeket.

Sok sikert kívánok!

SZEGEDI GYÖNGYI
250-7108

Óbuda a Neten I.

(Folytatás az 1. oldalról)

Rám az alapítványi kezelésben lévő Alternatív Közgazdasági Gimnázium (AKG) valamint a Közgazdasági Politechnikum (KP) honlapjai tették a legnagyobb benyomást, mivel itt az Internet adta majd minden lehetőség (személyes honlapok, vendégoldal, ismeretterjesztés az Internetről stb.) kihasználásra került. Úgy látszik nemcsak én voltam így ezzel, hisz az AKG honlapját 1997. decembere óta az 1999. március 18. állapot szerint már 44 365-szor látogatták meg. A házi statisztika szerint ennek több mint fele belülről generálódott (a honlapról jelszóval elérhető az iskola belső hálózata is), de sok egyetemista is felkereste már a honlapot, sőt jelentős számú külföldi látogatója is volt az oldalnak. Jó böngészést!

VADÁSZ GÁBOR
vadaszgf@freemail.c3.hu

Kertápolás, permetezés

ORT KERT
Telefon: 250-6151

ÓHEGY-HÍREK

POLGÁRI HAVILAP

Megjelenik 3000 példányban

Szerkeszti: Piroch Kata.

Telefon: 250-4121. Fax: 387-6871

Hirdetésfelvétel és levelezési cím:

1037 Budapest, Máramaros u. 46.

Tel.: 368-6088 • www.nexus.hu/ohegy

TERMÉSZETES, FAGYÁLLÓ, KÜLTÉRI KŐBURKOLATOK

járdára, útra, lépcsőre, lábazatra,
kerti tipegőnek, garázsbeállónak,
kocka, szabályos, szabálytalan alakzatban

PORPHYR KFT.

1037 Bp., Bécsi út 302.

Telefon: 250-6036 Fax: 316-0635

EGYSZER ÉS MINDENKORRA!

Automata öntözőrendszerek

tervezése, kivitelezése

Kertépítés

Tíz éves szakmai gyakorlat

Húsz működő rendszer csak itt a hegyen

Mérnöki színvonalú munka

V. 31 Bt., Bp. III., Jablonka u. 51. Tel.: 250-4557

AZ EGYESÜLET HÍREI

KLUB A NÉPHÁZBAN

Június 23-tól minden héten szerdtől vasárnapig 16-22 óra között tartunk nyitva.

HÉTVEGÉN BÁBSZÍNHÁZ és NOSZ-TALGIADISCO. Klubvezetők: Pirchala István és Salamon Suba László

BIZTONSÁGI FÓRUM VOLT A NÉPHÁZBAN

1999. május 18-án az LDSZ Vagyonvédelmi Kft. és az Óhegy Egyesület szervezésében biztonsági fórum került megtartásra, melyen 25-30 fő érdeklődő tette fel kérdéseit a terület rendőrkapitányának, illetve az LDSZ Kft. szakembereinek. A fórum eredményes volt. Az LDSZ Kft. vezetése eldöntötte, hogy a területen tovább folytatja a szervezést. Már jelenleg is vállalja a működő diszpécser szolgálatára rákötni az igénylőket. A szolgálat díja magánszemélyeknek 800 Ft + ÁFA, cégeknek pedig 1200 Ft + ÁFA, melyért az LDSZ vállalja, hogy riasztás esetén értesíti a rendőrséget és a megadott telefonszámokat. Ha az igénylők száma eléri az ötvenet, akkor a területen (hegyen) létre hozza a diszpécser és monitoring szolgálatot, amely alapja lesz a riasztásra kivonuló biztonsági szolgálatok melyet 200 igénybe vevő esetén haladéktalanul fel fog állítani. A riasztásra kivonuló szolgálat díja előre láthatólag 3000.- Ft körüli lesz a magánszemélyeknek, cégeknek megállapodás szerinti a nyújtott szolgáltatástól függően.

A rendszerre az LDSZ ingyenesen köti rá az első 50 jelentkezőt. A szolgáltatásra jelentkezni az LDSZ Vagyonvédelmi Kft irodájában lehet.

Cím: 1063 Budapest Bajnok u. 16.
Tel./fax: 302-4077, mobil: 30/92-74-283

Ezen telefonszámokon lehet ingyenes tanácsadást, helyszíni felmérést és árajánlatot kérni.

A KÖZBIZTONSÁGI FÓRUM

folytatásaként június 23-án, szerdán 17.30-kor az LDSZ Vagyonvédelmi Kft. és a MATÁVŐR ajánlatát hasonlíthatjuk össze képviselőik segítségével, a III. kerületi Rendőrkapitányság és az „ÓBUDA KÖZBIZTONSÁGÁÉRT” Alapítvány támogatásával.

GYERMEK TÁNC TÁBOR 7-13 ÉVESEKNEK

Június 21-től 27-ig napi 90 percben! Ismerkedés az esztétikus szép mozgással, zenével, tánccal. Helyszín: a Népház Bp. 1037 Toronya u. 33 Órák: 14.30-16.00. Beiratkozás: június 19-én és 20-án, 17.00-19.00 között személyesen ill. a 36-89-406-os telefonszámon! 27-én az óra második felében bemutató!

Szeretettel várjuk a jelentkezőket!

A Házi Praktika Klub következő programja: 1999. július 10. Szombaton du. 3-6 között a Népházban.

Téma: háncsfonás, szalvétagyűrű textilből. Szükséges eszközök: tű, cérna, olló.

Anyagok a helyszínen vásárolhatók. Részvételi díj: 200 Ft

Augusztusi 14-re tervezett téma: testékszerek rézdrótból.

***

Közel egy éve jelenik meg az ÓHEGY-HÍREK Egyesülettel foglalkozó oldalain a Népház NŐI TORNA tanfolyamáról néhány sor. A foglalkozások vezetője Szolga Beáta, Beszi, aki maga is kétszeresen érintett a mozgáskultúra fejlesztésében: mozgáspedagógusként, valamint gerincbántalmakkal küszködőként is. Ha valaki akkor ő az, aki amikor éppen nem a hegyi hölgyek tartásának javításán munkálkodik, táncosként keresi meg a kenyerét tudja, hogy torna csodát művelhet.

Az oldott légkörű órákon begyakorolt, a fokozatosság elvére épülő mozdulatok beépülnek a mindennapokba. A „gyümölcs beérett”, ma a résztvevők már azt sem érzik nehéznek, ami korábban megerőltető volt. A nyári szünet, július 19-augusztus 1., után szívesen látják az érdeklődőket, bekkunthatnak, bekapcsolódhatnak 1-1 órára. Felmerült ösztől a kezdő- és a haladó csoport, valamint a nyári tánc tábort követően, zenés tartásjavító torna indítása gyerekeknek.

***

A bridzsklub minden szerdán este várja szeretettel a törzstagokat és az érdeklődőket. Előzetes információ: Csige Sándornál. Tel.: 250-6131

***

A JÁTÉKA játékkölcsönzőnk készlete BOCCAVAL és LENGŐTEKÉVEL gazdagodott.

***

Tavaly ősszel a Népházban indult repülőmodellező tanfolyam eredménye nem pusztán jó néhány repülő elkészülte, hanem az a számos elméleti és gyakorlati ismeret is, amit a hegyi gyerekek elsajátítottak időközben. A kézügyességet fejlesztő, szórakoztató technikai sport megtanít arra továbbá, hogy a gép csak akkor száll, ha türelemmel, pontosan, alázattal foglalkozunk vele. Köszönet jár érte Fábrián Elvirának és Wladár Zoltánnak a lebonyolításért és mindenkinek előtti, Horváth István szakoktató úrnak, a Budapesti Modellező SE tagjának.

Mottó: „Egynek minden nehéz, sokaknak semmi sem lehetetlen!”

– Várunk sorainkba, díjazást az együttlét örömén kívül ne várj.

Sokan hiányoltuk hogy a Toronya u Népház falán semmi sem jelzi, hogy kié. Várdeák Ildikó keramikusművész jóvoltából egyesületünk címere hamarosan ott díszel a ház homlokzatán. Köszönet érte.

MEGHÍVÓ

A Csúcshegy Menedék Egyesület júniálist rendez, amelyre mindenkit szeretettel várunk.

Helyszín: 1037 Budapest, Menedékház 22. (Önkormányzati sporttelep).

Időpont: 1999. június 20., vasárnap du. 17 órától.

Gyermekműsor – Koncert – Tombola – Zene – Tánc – Büfé – Vacsorafőzés bográcsban

Csúcshegy Menedék Egyesület vezetőség

MAGÁNSZEMÉLYEK INGYEN ADHATJÁK FEL LEGFELJEBB 20 SZAVAS APRÓHIRDETÉSÜKET AZ ÓHEGY HÍREKBEN!

Ha a hirdetés több mint 20 szó, a plusz szavakért nyolevanöt-nyolcvanöt forintot kell fizetni. (Ebben az esetben kérem egyeztetés miatt hívja a 368-6088-as számot.)

Anyagleadás: faxon: 387-6871-es számon, e-mailen: piroch@elender.hu, levélben: 1037 Bp., Máramaros út 46.

A hirdetés szövegén kívül kérem adja meg nevét és telefonszámát. Az apróhirdetés rovat korlátozott terjedelmű, a fizetett hirdetések részesülnek előnyben, az ingyenes hirdetések átesúszhatnak a következő számba – bár ez nem valószínű.

AKCIÓ

A MÚSZÓRMEHÁZBAN

DIVATÁRU -50%

Ifi, női, gyermek

KONFEKCIÓ -30%

női finom konfekció

MOST jöjjön, MOST érdemes,

Nyárra is, télre is

most OLCSÓN vásárolhat!

 BUTTONS KFT

1036 Bp., Pacsirtamező u. 41.
(Pacsirtamező u. és Perc u. sarok)

A II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola hírei

• Egész éven keresztül dolgoztak a kis kezek napközis tanáraik vezetésével, hogy méltóképpen ünnepelhessük a napközi otthon magyarországi megalakulásának 100. évfordulóját.

Több, mint 100 kiválóatott kézműves alkotással, pl: gyöngyből készült lepke, egér, víziló remekekkel, karácsonyi hímzésekkel, kőből készült festett kis állatokkal, újrahasznosítható papíryanagokból (tejes, mosóporos dobozokból, WC-papír gurigákból) készült vonatokkal, hajókkal, fonal alapanyagból készült leleményes dísz tárgyakkal, képekkel vettünk részt a kerületi kiállításon.

A sok munkának meg is lett az eredménye, a kerület összes általános iskolája közül az előkelő II. helyet szerezték meg napköziseink.

Büszkék vagyunk rájuk és külön köszönjük Katona Ágnes tanárnőnek, a napközis munkaközösség vezetőjének a kitartó és eredményes munkát, amit Lévai Mariann és Terjék Gabriella napközis csoportvezetőkkel együtt egész tanévben folytattak.

Munkájukat az iskola aulájába is kiállítjuk. Megtekinthető a Bogrács-partin és a tanévzáró ünnepélyen is.

• Nagy az öröm az iskolában a „Csárdás MAKT KFT” által készített hatalmas két-tornyú mászóka. Csoda került az iskola alsó udvarára, a felsőre pedig asztalok és padok. A kicsiket, nagyokat egyaránt nehéz a szünetek végén bezavarni a tornyok tetejéről.

Úgy gondoljuk jó ötlet volt a szülőknek erre gyűjteni. Ezt mondják az iskolás gyerekek óvodás kistestvérei is, akik azóta nem bánják, ha testvérük lassan készül el a felöltözéssel, mert addig ők is kipróbálják ezt a sokféle mozgást elősegítő játékot.

Megérte, még akkor is, ha a 2. részletre, hogy a játék végleg az iskoláé legyen, tovább kell gyűjteni.

• Ezúton adunk tájékoztatást arról, hogy tavaszi papírgyűjtésünk alkalmával 8100

kg-ot gyűjtöttünk, amiért 86 700 Ft-ot kaptunk. A legtöbb papírt 2047 kg-ot az 5. osztály tanulói gyűjtötték, II. helyezettek a 3. osztály, III. pedig a 2. osztály tanulói lettek.

A mostani és az őszi papírgyűjtés együttes eredményeként az országos hulladékgyűjtési versenyben II. helyezést értünk el.

Megköszönjük a hegylakóknak, a kedves szülőknek, hogy hozzájárultak ehhez a szép eredményhez.

Jövő tanévben is várjuk segítségüket, kérjük, addig is gyűjtsék a papírt külön a fekete-fehéret és külön a színeset!

• Május a kerületi atlétikai versenyek hónapja volt.

A 3-4. osztályos fiúk háromtusa csapata: Balogh Ádám, Felcsuti Gábor, Szamos Andor, Trellay Sebestyén, Zsigmond Ármin, Szabó Bence korcsoportjukba a III. helyezést érték el. Egyéniben Balogh Ádám II. helyezést ért el.

Ugyanebben a korcsoportba a lányok háromtusa csapata is III. helyezést ért el. Csapattagok: Ivanova Anna, Lajos Dóra, Takáts Éva, Paczolt Anikó, Schmidt Ildikó és a 2. osztályból Fischer Nóra voltak.

Az 5-6. osztályos lányok négytusa csapata: Lajos Borbála, Petrik Marina, Schlosser Anita Pirchala Zsuzsa és a 6. osztályos Máté Izabella IV. helyezést ért el.

7-8. osztályos fiúk öttusa csapata: Gyöngyösi Máté, Ponomarjov Szergej, Varga Szabolcs, Tusa Márk, Pethő Dávid, Kozák Gábor, Csengeri Tamás még versenyben vannak. Izgulunk értük. A sikerekhez gratulálunk.

• Különös dolgokat láthatott az, aki május 3-7-ig belépett az intézmény épületébe. Színes kártyák, sakkhöz hasonló táblák, faösszerakók és szappanhabból a szivárvány színeibe ragyogó mértani testek kavalkádját állta körül kicsi és nagy, óvodás és felnőtt.

Középen pedig a „varázsló” Kovács Zoli bácsi, az otthon is elkészíthető matematikai szemléltető eszközök professzora magará-

nyünkbe a 8. osztályosok búcsúztatására és a tanévzáró ünnepségre az utolsó tanítási napon, június 18-án pénteken 17 órakor kerül sor.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk.

• Ez a tanév azonban a szülőknek még egy nappal tovább fog tartani ugyanis az iskolaszék és a tantestület várja a fizikai munkát végezni tudó szülőket, hegylakókat június 19-én 9-14 óráig.

A munka célja, hogy ismét fű borítsa az iskola alsó udvarát, hogy a játék hevében friss levegőt és ne port szívjanak a kis nebulók.

A friss levegőhöz, a szép környezethez nagymértékben hozzájárult Bene Károly apuka, akinek iskolánknak felajánlott bokrai addig remélhetőleg már zöldelni fognak a rézsű oldalán.

Hálásak vagyunk neki is és azoknak a kedves szülőknek, akik végül is az eső miatt többször elhalasztott, közös munkában lefestették a kerti bútorokat és csákányozták, hogy a hinták alá gumi ütköző kerüljön és a pályázaton nyert kisfenyők földbe kerüljenek. Tennivaló ennek ellenére maradt még.

Tehát találkozunk június 19-én délelőtt, hogy az egészség megőrzéséről ne csak beszéljünk, hanem cselekedjünk is.

• Az egész évi munka után a nyárra mindenkinek változatos kikapcsolódást, jó pihenést kívánok a tantestület nevében.

BÁN ÉVA mb. ig.

Egész nyáron szerda délelőttünként ügyelet lesz.

Logikai játékok

Az egyik reggel azt közölte Judit néni, hogy jönni fog egy olyan matematikus, aki logikai játékokat talál ki.

Az egyik nap nekünk is megmutatta a játékokat. Mindenkit lenyűgözött a sok logikai játék.

A bácsi is nagyon aranyos volt, úgy hívták Zoli bácsi. Nagyon jól tudott rendet tartani köztünk és a játékaik közt. Volt ott mindenféle dobókockás, pálcikás, hatszögletű sakk: a sakktábla, négyzet helyett hatszög alakú emiatt 3 szín és 3 futó játszik eltérve a normáltól a többi bábu ugyanaz marad.

Nekünk a legjobban a „Be a gödörbe” című játék tetszett, mert azt még úgyis lehet játszani, hogy fogsz néhány kavicsot, ásol egy gödrot és már indulhat is a játék.

Vannak még érdekes játékaik, pl.: Go, Babel tornya, KvaZarellay, Komaké.

Kívánok mindenkinek jó játszást.

PACZOLT GÁBOR, KÓVÁRI BÉLA 5. o.

zott, játszott, tanított egy héten keresztül. Célja az volt, hogy a gyerekek a tanórákon szerzett elméleti ismeretekkel, kézzel tapintható, szemmel látható formában is találkozhassanak. Nem vezett kárba az a tanóra, amit gyerekek ekkor az aulába töltöttek.

• Rövidesen befejeződik az 1998/99-es tanév. Intézmé-

A kullancsokról

Megérkezett a tavasz napsütéssel, esővel, és az ilyenkor tömegesen előforduló kullancsokkal is. Valamennyien találkozhatunk velük, főleg füves-bokros területeken bókászva. Megjelenésükben szezonalitást mutatnak: főleg tavasszal és ősszel jelentkezik tömegesen, de nyáron sem tűnnek el.

A földfelszín közelében, a talajszinttől kb. 1 méteres magasságig fűszálak tetején, bozótokban, bokrok levelein üldögélnek, elülső pár végtagjukat szétárva radaroznak áldozatra lesve. Egy úgynevezett Haller-féle szervvel rendelkeznek, ami megkönnyíti a gazdaállat megtalálását. Ez alapvetően három tényező változását érzékeli: a széndioxidét (CO²), a hőmérsékletét, valamint a taktilis ingerét.

Alapvetően fontos számukra a hőmérséklet. Nyáron, a rekkenő melegben, árnyékmentes helyen nemigen találkozhatunk velük. A másik fontos tényező a páratartalom. Számukra a magas, 98%-os relatív páratartalom az ideális.

Méretük akár a 2 cm-t is elérheti. Kifejezett szexuális dimorfizmus (kétalakúság) jellemzi őket: a hímek egész háti felületét, míg a nőstények csupán elülső részét fedi pigmentált kintlemezzel. Vért szívó, s ezzel betegségek áttérjedését idézhetik elő. A vérszívás hatására a nőstények mérete akár 200-szorosára is megnövekedhet. (Helyre van szükség mind a felvett vér, mind a peték részére) A petéket (morfológiailag tojások) nagy mennyiségben termelik és rakják le, egyszerre akár 3-4000 darabot is. Három fejlődési alakjuk van. Ahhoz, hogy egyik fejlődési alakból a másikba átalakuljanak, vért kell szívniuk, így életük folyamán összesen 3 alkalommal szívják vért.

Vérszívás és vérszívás között is van különbség: először ú. n. gyors vérszívás történik (igyekszik minél rövidebb idő alatt minél nagyobb mennyiséget felvenni), majd ezt követi a lassú vérszívás. Ekkor azonban már nemcsak vérszívás történik, hanem a felvett és részben megemésztett vérről kórokozó ágenseket is visszajuttat a gazdaállat szervezetébe. (Babesiosis, Lyme borreliosis) A kórokozók a vérszívás kezdetéig inaktív állapotban vannak, csak a vérszívással válnak aktívvá, és így fertőzővé.

A teljes fejlődésmenet 6-36 hónap is lehet, annak függvényében, hogy sikerül-e gazdaállatot találni, valamint ideális-e minden környezeti tényező.

A kullancsok elleni védekezés legfontosabb eleme az megelőzés: sétáltatás után alaposan vizsgáljuk át állatainkat. Amennyiben kullancsot találunk, fertőtlenítsük le a környékét, majd távolítsuk el, vigyázva arra, nehogy a feje beszakadjon. Ha erre nem vállalkozunk, akkor minél előbb forduljunk állatorvoshoz, aki egyrészt eltávolítja azt, illetve megfelelő szert (nyakörvet, cseppet, megelőző oltást) ajánl.

DR. SÜTŐ ANDRÁS ÁLLATORVOS (1025 Bp., Felsőözdalmi út 114. Tel.: 33-55-611)

EZT NE HAGYJA KI!

GLO-BUS „BON VOYAGE”
Ker. és Szolg. Kft. megbízásából
egy ÚJ LEHETŐSÉG ÖNÖKÉRT!

HÁZHOZ MEGYÜNK!

SPORT
SVÉD
PIHENŐ
TALP

masszázst
viszünk
az Ön
otthonába.

Jelszavunk:

*Pontosság, megbízhatóság,
minőségi munka!*

Telefon: 06 (30) 906-0046, 06 (30) 209-3242

Könyvkötés

- Régi és új könyvek javítása, kötése (papír, vászon, bőr borítással),
- szakdolgozatok, kandidátusi értekezések...
- folyóiratok, hírlapok bekötése,
- kiskönyvek és könyvek, füzetek készítése kívánság szerint,
- dobozok, díszdobozok, mappák, tékák, irattartók készítése,
- ajándék- és díszzacskók, tasakok készítése.

Selmeci Nóra, telefon: 388-8118

PIRELLI DUNLOP SEMPERIT
MICHELIN Continental
Barum MATADOR *Fulda*

Gumiabroncs kereskedés, futóműszerviz, keréktárcsa, gumiabroncs-javítás, keréktárcsa, kerékör, kerékcsavar szakszolgálat

**1037 Bp. Bécsi út 275. (Shell kútnál)
Telefon: 387-8287. Fax: 387-8283**

AQUAGARD öntözéstechnika ☎387-9943

Automata öntözőrendszerek gyors és szakszerű telepítése amerikai technológiával, többéves gyakorlattal.

A terület felmérését és az árajánlat elkészítését ingyen végezzük!

BŐVEBB INFORMÁCIÓ: 06 (20) 951-9861

Fejezetek a Csúcshegy történetéből VI.

Óbudától a Csúcshegyig

Neubrandt István magát-ízig vérig óbudainak vallja. Vele beszélgetünk Óbuda és a Csúcshegy elmúlt évtizedeiről.

1939 december 7-én születtem Óbudán. Őseim Mária Terézia kora óta honosak itt, akkoriban érkeztek Baden-Württemberg tartományból. Igen szapora volt ott a népesség, ugyanis 8-10 gyermek sem volt ritkaság a háznál. A föld az ottani törvények szerint a legidősebb gyermeket illette meg. A többi vagy férjhez tudott menni és úgy boldogult, vagy itt próbált szerencsét, esetleg az osztrák birodalom más szegletében. Voltak későbbi telepítések is, de ez volt a legjelentősebb, az 1760-as évektől kezdődően. Mintegy 30 család alapította újra az elnéptelenedett Óbudát, a Zichy-ek grófsága idején. A második világháborúig számuk mintegy 15-20 ezerre gyarapodott. Együtt jöttek a betelepülők szekérrel, vagy a Dunán, az ún. „Ulmer Schachtel”-l, mint azt még nagyanyámnak mesélték az ő nagyszülei. Pilisvörösvár, Borosjenő, Üröm, mindenütt leraktak 4-5 embert a kocsikról, akik nagyrészt családok, rokonok voltak, de akiket így letettek néhány falu távolságra, érdekes módon, többet nem is látták egymást. Az akkori időkhöz viszonyítva egy Üröm és Vörösvár messze volt, a rokonok elszakadtak egymástól. A legutóbbi kitelepítéskor ez megisméltődött, de akkor a családtagok nem 20-25 km-re, hanem akár 1000-1500 km-re is eltávolodtak, de a mai technikai eszközök, a telefon ezt valahogy elviselhetővé teszik.

A mai kapcsolatfelvétel, családfakutatás során kiderült, hogy a szomszéd falvakban is, Németországban is van rokonságunk. A kintiekkel a mi generációknak igen intenzív kapcsolata van, kölcsönösen látogatjuk egymást, de a gyermekeink viszonya már nem olyan felhőtlen, rokonias, mint a mi korosztályunknál, mert a kintiek amolyan németek, míg innen csak a keleti rokonok szerepében tudnak csak tetszelegni.

Visszatérve az Óbuda témára, meg kell mondani, hogy igen rossz körülmények között éltek, többen vissza is szöktek, mert eleinte azt hitték, hogy itt jobb életük lesz, mint ott volt, helyette itt a kolera, pestis várta őket, és ezt nem mindenki bírta. Az első három generációnak borzasztó élete volt itt. Meg kellett mindennel küzdeniük, a betegségekkel, a török dúlás utáni romokból kellett építkezniük, idegen volt a környezet is. Ők igazán magukra voltak hagyva, az őslakosság kihalt innen.

Míg Békásmegyeren 1945-ig a lakosság 96%-a sváb volt, addig Óbudán mintegy 75%-ot tett ki ugyan ez a szám. Érdekes, hogy a háború előtt is a magyarosítást kényszerítették a katonaságnál, tisztviselőknél, és így lett az egyik Neubrandt-ból

Nádor, másiktól Nemesi, a harmadiktól Nógrádi, az anyai oldalról a Szeif-ből Szerderkényi, a Szautnerből Szépvölgyi.

A kemény munka meghozta gyümölcsét, virágzó szőlőkultúra jött létre. A kapa viszont mindig pengett, mert oly köves volt a talaj. Igen jó kedvű emberek voltak, a hegyek szinte énekeltek, a munka mellett egész nap daloltak, anekdotáztak. Nagyon vidámak voltak a nehézségek és a szegénység ellenére, még a múlt század végén is, egészen a filoxéra járványig. A szőlő visszatelepítése csak bizonyos részeken került szóba, mint pl. Aranyhegy-Üröm-hegy területen, mert ott különösen kedvező volt az éghajlat. Az eredeti szőlő nagyja is megmaradt ott, a hiányzókat viszont a kornak megfelelő fajtákkal pótolták.

A kereszt és kápolna is abban az időben épült (ld. kép). Híresebb családok arra felé a Schmidt, Tlessler család, a Drexlerék, Rauserék, Beringerék, Szautnerék, Grófék, Wittmannék, Schlosserék. Ők állították a keresztet a kápolna elé. A Bécsi úton, a mai autósiskola előtt, szemben a temetővel volt az őseimnek 2 hold szőlője. A szomszéd harmadik holdjával ezeket a vész elkerülte, és hálaük jeléül egy keresztet állítottunk, ami még ma is áll, bár kissé hátrább, mint annak idején.

A Bécsi út Vörösvári úttól kifelé kezdődtek a „Strossokkerek”, amit Strassenackernak kellene ma mondani (amolyan út melletti földek), a Gyógyszergyár úti lakótelepnél. Az út mellett nagyon jó földek voltak 20-22 aranykorona értékben. Vele szemben, ahol most a csőszház van,

ott volt a „kasshibri”, ami kecskeugratónak felelne meg magyarul. Szőlők voltak itt is végestelen végig. A szőlők kipusztulását az Óbudaiak rettenetes traumaként élték meg, mert elvesztették az identitásukat adó munkájukat. A szőlőmunka képezte a bevételi forrásuk nagy részét. Elsősorban a pesti vendéglőkbe szállították, de vitték innen a bort Ausztriába, Németországba. Vörösvár felé inkább direkt termő szőlők voltak, amelyek nem adtak ilyen minőségi borokat, de viszont átvészelték a filoxéra vészt. Itt rizling, sasza, mézesfehér, ezerfürtű ment a fehér fajtákból, vörösből pedig az otelló.

A Vörösvári úton 1840-től 1910-ig szinte minden második ház kocsmá volt, de a háború előtt is még meg volt a Beringerék vendéglője, a Grösschl, a Szautner, a Lindmayer, a Rizmayer és Sípos vendéglő is. A gazdák a saját szőlőjüket, borukat árulták egy bizonyos „grinzingi” módszerrel, ami szerint minden időszakban csak az utca egyik, vagy másik fele mérhette ki a borát. Ezt a rendeletet még II. József hozta, hogy mindenki meg tudjon élni. Ausztriában még ma is tartják ezt a szokást, az éppen aktuális bormérést koszorúval jelzik.

Óbuda szélein inkább az országúti utasok, a külsőbb települések lakói tértek be a kocsmákba, míg a bensőbb részekben főként pestiek és budaiak „jöttek ki Óbudára, egy kis túrócs csuszára”. A leandres, muskátlis házakból a nyári estéken éneklő szűrődött ki. A vendéglátás igen sok embernek adott munkát.

A szőlő kipusztulása egy egész más világot hozott. Mindenkinél meg voltak a szőlőműveléshez használatos eszközei, a kocszi, a ló, és most itt maradtak szőlő nélkül. Szerencsére nem estek kétségbe, hanem elkezdtek fuvarozást vállalni. A mi családunkban is volt 12 pár ló, amivel nyáron Budapest utcáit öntözték, míg télen havat hordtak vele. Az épülő téglagyárak is fuvarlehetőséget teremtettek, a bányában, a gyáron belül és a kész téglá szállításával. Ekkoriban épült igazán világvárossá Budapest.

Az Aquincium-hoz tartozó katonai amfiteátrum felfedezése is több tucat fuvarosnak adott évekig munkát. Az élelmező raktár (a mai malom), a sörgyár, a remiz szintén munka lehetőséget teremtett az egykori szőlőműveseknek. A másra nem hasznosítható nagy szabad területeken tehenészetek alakultak. Egy gazdának volt 15-20 tehene, és ezek vitték a tejet „milli Märi” módszerrel, kis féderes kocsival, vagy taligával a kávéházakba, piacra. A vendéglátás, az ipar és a fuvar vette át az egykori szőlőművelés szerepét.

(Folytatjuk)

Lejegyezte: KADÁR PÉTER

Konyha és vidéke

Az előző számban ismerttettem egy praktikus, és könnyen elkészíthető kerti sütő-főző alkalmasítást.

Most egy-két ötletet adok, hogy mit is süthetünk rajta szárnyasokból.

Nyárson sült pulykamell darabok

Készíthetjük hurkapálcikán, vagy acél sütőnyársakon. Vágjunk egy centiméter vastag, 4x4 centis darabokat. Pácoljuk be fokhagymából, olajból, borsból, sóból és valami grillezésre alkalmas zöldfűszerből álló keverékbe. Hagyjuk állni néhány óra hosszat. Szalonnával és hagymakarikákkal felváltva húzzuk fel a nyársakra. Legjobb egyszemélyes adagoka készíteni. Jó parázzson süssük meg.

Nyárson sült csirkemájak beduin módra

Sóból, olajból és bőven, örölt fahéjból készült masszával kenjük be a szívtől elválasztott májakat. Húzzunk nyársra szalonnaszalagot, utána egy májdarabot. Ezután egy narancsszelet következik. Ismételjük addig, míg a nyársunk megtelik. Süssük parázs felett ízlés szerinti mértékig. Ne kíméljük a fahéjat!

Csirkecomb, vagy mell roston

Kenjük be a húsokat sóval, borssal, majoránnával. Magasra emelt rácson süs-

sük, sűrűn forgatva. Sörbe mártogatott szalonnával kenegessük. Bizonyos gyakorlat kell hozzá, hogy kívül ropogós, belül szaftos, de semmiképpen se véres legyen. Ne csak süssük, főzzük is!

Tisztelt Olvasó!

A következő ételt soha meg nem főztem, leírását nem olvastam, senki el nem mesélte. A következő étel receptjét most, írás közben találom ki. Ennek ellenére, büntetőjogi felelősségem tudatában merem ajánlani. Egyedül az elsőzés, vagy az odakozmálás esetére nem vállalom a felelősséget.

Vegyünk két kilogramm nem túl apróra vágott csirkemell és combhúst. Vágjunk apróra 60 dkg hagymát, 80 dkg gombát, 40 dkg húsos zöldpaprikát. Mindezeket keverjük össze sóval, kakukkfűvel, borsal és kevés reszelt citrom-

héjjal. (A kevésbé bátrak a citromot elhagyhatják.) Tegyük az egészet lefedve hűtőbe egy napra.

A főzés napján 30 dkg jó füstöltzalonnát vágjunk igen apróra és a bográcsba dobva süssük ki. Tegyük bele a húsos keveréket, és nagyon kis tűzön, igen gondosan pirítgassuk tíz percen keresztül. Ekkor öntsük fel két liter vízzel. Főzzük gyenge tűzön egymásfél órán keresztül. Időnként ellenőrizzük a lé mennyiségét, és sűrűn rázogassuk a bográcsot. A befejezés előtt tíz perccel dobjunk hozzá három geréz szétzútot fokhagymát és egy evőkanál, édes örölt paprikát.

Ehetjük galuskával, főtt burgonyával, de legjobb friss rozskenyérről.

Jó étvágyat kíván az Önök leghűségesebb szolgálja

PIRCHALA ISTVÁN

Kerti dolgaink

Egy erősen csapadékos tavasz végén vagyunk. Ennek jó és rossz oldalai is jelentkeznek a kertben. Jó, hogy minden ragyogó zöld, keveset kell öntözni, legalább ennyi csapadék szükséges, hogy a kertes házakna megállapított öntözési „kedvezmény” ne legyen neveléses. Jó eredmény tavaszi ültetések, és szép a fűnk, gyepünk, pázsitunk, kinek mi van. De jönnek a hátrányok is. Kultúrnövényeinknél jobban hasznosítják a vizet, és kétszer olyan gyorsan nőnek a gyomok, nehéz permetezni, – fűj vagy esik –, és a gombabetegségek nagy része évezi a párás mikroklímát. De a kert egy nyitott tetejű műhely és így abban kell dolgoznia adott körülmények között.

Lássuk a munkákat. A tavasszal elvirágzó cserjék, és sövények alakító metszésének most van az ideje. Első rózsáink elnyíltá után szintén metszeni kell, ha további szép virágokat szeretnénk. Törjük ki a rododendron virágszárait is, ezzel a jövő évi rügyek képződését segítjük. Sziklakertben, élő ágakban szétzedhető, és átültethető a primula. Most kell az őszi hagymásokat, – ősszel virágzókat, – kiültetni, pl. kikerics, őszi krókusz stb.

Vannak akik kedvtelésből kis konyhakertet tartanak. Nagyon friss ízt és háziasságot ad egy csokor friss petrezselyem az újbungonyához, vagy egy két szem most eszedett paradicsom a salátához. Lehet zellerzöldünk, citromfűnk is. Ezek mind jól érzik magukat a hegyen, az itteni talajban.

A gomba, és rovarkártevők elleni védekezésnél vegyük figyelembe a fogyasztás várható idejét. A felhasznált szerek várakozási ideje között igen nagy a különbség.

A korai érésű gyümölcsöket nagyon szeretik a madarak. Ezért a cseresznyét, ribizkét, szamócat, köszmétét védenünk kell.

Kirakhatjuk a kert árnyékos részére a nagyméretű szobanövényeinket is. Így felfríszíthatjuk a hibiszkuszok, fikuszok, citromfák stb. is.

Most kell vetni a késői zöldségfélék magját. Iyének a téli endivia és a retek.

Jó időt, jó kertészkedést kíván:

ORT JÁNOS

LDSZ Kft.

A felügyelt biztonsági rendszer

Bp. VI., Bajnok u. 16. Tel./fax: 302-4077, 06 (30) 927-4283

- Riasztók telefonos felügyelete a területen járőrautóval.
- Riasztók, tűzjelzők, videokamerák telepítése, forgalmazása rendőrhatalósági engedéllyel.
- Ingyenes árajánlat. Kedvező akciós ár!

A felügyelt biztonsági rendszer

„A lehetőségek ablaka
nem táru fel magától!”
(Dave Weinbaum)

KÖNYVÉLÉS
ADÓTANÁCSADÁS
KÖNYVVIZSGÁLAT
VÁGYONMÉRLEG-
KÉSZÍTÉS

Telefon: 250-7108

APRÓHIRDETESEK

- Régi bútorok javítása, fényezése, kézi polírozása, teljes fel-újítással. Tel.: 388-2464
- Pilisborosjenőn, fejlődő településen lévő 1440 m²-es (402 női), panorámás telek eladó. Érd.: 06 (28) 445-032
- 4 fős család bútorozatlan lakást vagy házirészt bérelne a környéken 2 évre. Róka László, Olga Tel.: 318-9931
- Befejezés előtt álló ikerház fele, 240m² beépített terület+garázslehetőség, 187 m² telkekkel, eladó. Tel.: 3678-762
- 3 szintes kétklakásos (2x85 m²), alapincézett családi ház 250 m² parkosított, gondozott telken 31 millió Ft-ért eladó. Tel.: 250-3811
- Ingyen adná rég nem használt Barbie bútorait és kiegészítőit nagylány kislánynak. Tel.: 250-4121

- Három gyemeres család (9 éves fiú és 1 éves ikerpár) szeptembertől, teljes vagy fél napra rugalmas, gyermekszertető háztartási segítséget keres. Tel.: 250-7210, este 8 után.
- Eladó 2db 20-as méretű vázas mountain bike. Az egyikük 4 sebességes, irányár: 8000 Ft, a másik sebességváltó nélküli, irányár: 6000 Ft. Tel.: 250-4729
- Idős ember gondozását – heti 2-3 nap –, vagy gyermek felügyeletét vállalom. Tel.: 250-3423
- Lótulajdonosok figyelem! Budapest környékén ló- és lovas-oktatást vállal fiatal, lovasműtárral rendelkező lány, 1000 Ft/óra alkalmanként. Tel.: 387-9902.
- Konyhakész házi nyúlús eladó, 700 Ft/kg. Tel.: 387-9902.
- Mosolyt osztok ingyen és szívesen. Tel.: 250-41-21

A Színek Világa Alapítvány Óvodája

nyári tábor rendez óvodások és kisiskolások részére

Érdeklődni a 367-3620-as
telefonszámon
Szabó Juditnál
és a Jablonka út
126/b alatt lehet.

1999. augusztus 11.

Országos napfogyatkozás

1999. augusztus 11-én az évezred utolsó teljes napfogyatkozása száguld végig a Földön, az Atlanti óceántól Indiáig. A napfogyatkozás érinti Európát is, sőt, a kontinens legsűrűbben lakott területein lesz látható. Gyakorlatilag a kontinens teljes területéről legalább 60%-os napfogyatkozást láthatunk, ami azt jelenti, hogy bárhol tartózkodunk, azt látjuk, hogy a Hold korongja a Nap átmérőjének legalább 60%-át eltakarja a szemünk elől.

Téves tehát az a vélekedés, amely szerint a teljesség sávján kívül nem lesz látható ez a csodálatos égi jelenség: az ország egész területén minden ember és minden élőlény érzékelné fogja a napfogyatkozást. És éppen a teljesség sávján kívüli területeken a legfontosabb a megfelelő védőeszközök használata, ugyanis ezekről a területekről mindvégig kizárólag védőfelszereléssel szabad megfigyelni a napfogyatkozást. Ugyanis még akár egyetlen napsugár (0,1%-os láthatóság) is súlyos, visszafordíthatatlan szemkárosodást okozhat, akár néhány másodperc alatt is! A teljesség sávjában akkor (de kizárólag akkor!), amikor 100%-osan eltűnik a nap, levehetjük szűrőszemüvegünköt, de előtte és utána itt is csak védőfelszerelésen keresztül nézhetünk a napba.

A napfogyatkozás spontán észlelési küszöbe 30%. Az ennél nagyobb mértékű napfogyatkozást már észlelik az adott területen élők, függetlenül attól, hogy szándékolatlan megfigyelnek a napkorongot. Ezen érték felett ugyanis elkezdenek megváltozni a színek, furcsábbá válik a táj képe, és később az élőlények viselkedése is nyugtalanná válik. Magyarország egész területéről legalább 2 órán át 30%-ot meghaladó, azaz spontán módon észlelhető napfogyatkozás lesz látható. Ezen felül, a fogyatkozás maximális mértéke az ország teljes területén eléri a legalább 95%-os értéket.

Magyarország a legjobban érintett területek egyike lesz augusztus 11-én. Az ország teljes területéről legalább 95%-os napfogyatkozás lesz látható. Ez azt jelenti, hogy a napfogyatkozás csúcspontján minden magyar településen a Napkorongnak legalább 95%-a eltűnik az égről! Budapestről például 99,1%-os napfogyatkozást láthatunk majd, vagyis a napkorongnak csupán 0,9%-a lesz majd látható abban a pillanatban, amikor a napfogyatkozás eléri a csúcspontját.

A 95%-os napfogyatkozás már nagyon komoly: jelentősen megváltozik a táj képe, az ég besötétedik, megváltoznak a színek, a fények, a hőmérséklet. Mivel az ország egész területe legalább ilyen mértékű napfogyatkozást él át, biztosan állítható, hogy minden Magyarországon tartózkodó ember észlelni fogja a napfogyatkozást és óhatatlanul a Napra emeli tekintetét.

A napfogyatkozás reális veszélyei

A napfogyatkozás – minden csodája ellenére – veszélyeket is hordoz, ha felkészületlenül várjuk. A veszélyek 3 csoportba sorolhatók:

Egészségügyi hatások, közlekedésbiztonságot fenyegető veszélyek, az élővilág szokatlan viselkedése

Egészségügyi hatások

A napfogyatkozás káros egészségügyi hatásai két területen jelentkezhetnek: látáskárosodás, orvometeorológia

A látáskárosodás akkor következik be, ha megfelelő védőfelszerelés nélkül figyeljük meg a napkorongot, illetve annak bármilyen kicsiny látható részét. Néhány másodperces megfigyelés is visszafordíthatatlan károsodást, súlyosabb esetben vaktságot okozhat! Ezért a teljes napfogyatkozás maximum 2 perc 22 másodpercén kívül kizárólag megfelelő, hivatalosan bevizsgált (a KERMI, illetve az Országos Sugárbiológiai Kutatóintézet tanúsítványával rendelkező) szűrőeszközzel szabad belenézni a Napba!

Fred Espenak, a NASA szakértője ezt írja: A napot kizárólag a teljes napfogyatkozás néhány perce alatt lehet szabad szemmel megfigyelni. Még abban az esetben is, amikor a napkorongnak már 99%-át eltakarja a Hold, a látható rész fényereje és a káros sugárzások miatt nem szabad szűrőeszköz nélkül belenézni a napba. A megfelelő szűrőeszközök használatának elmulasztása végleges szemkárosodást vagy vaktságot okozhat! (NASA RP 1383 Total Solar Eclipse of 1998 February 26, April 1996, p. 17.)

A közhiedelemmel ellentétben a megfigyelésre nem alkalmas a kormozott üveg, a floppy lemez, az exponált film, a CD lemez, a napszemüveg sőt, a legtöbb hegesztőszemüveg sem!

A napból érkező sugárzás több összetevőt tartalmaz: a látható fényen kívül ultraibolya és infravörös sugárzás is éri a szemünket. Ezek súlyos, visszafordíthatatlan károsodást okozhatnak a retinában, a nem megfelelő szűrés ugyanis a szem receptorainak végleges kiegészéséhez vezet. Először fejfájás, látászavarok jelentkeznek, majd bekövetkezik az időleges, súlyosabb esetben a teljes vaktság. A fent felsorolt eszközök csak a látható fény tartományában szűrnek, de átengedik az ultraibolya és az infravörös sugarakat, amelyek ilyen módon akadálytalanul jutnak el a retinába és súlyosan roncsolják azt. Mivel pedig a retinában nincsenek fájdalomérzékelő receptorok, a megfigyelő nem észleli azonnal a károsodást, csak később, esetleg másnap.

Dr. Martin Mainster, MD, PhD, az Amerikai Ophthalmológiai Akadémia szóvivője szerint. Soha nem biztonságos közvetlenül megfigyelni a napkorongot, még részleges vagy gyűrűs napfogyatkozás ese-

tében sem. A napfogyatkozást veszélyes továbbá távcsövön, napszemüvegen, exponált filmen, röntgenfilmen keresztül nézni, de olyan szűrőt sem szabad használni, amelyet nem vizsgáltak be hivatalosan, és nem állapították meg róla, hogy alkalmas és biztonságos a nap közvetlen megfigyelésére. (...) A tipikus károsodás a retinában bekövetkező mérgező fotokémiai reakciók eredménye. Az ultraibolya és a kék fény még veszélyesebb, mint a nagyobb hullámhosszú sugárzások. A szem és a sugárzások tulajdonságai miatt a gyermekek vannak a legnagyobb veszélyben. (Ophthalmology, 1998 January, Vol. 105, No. 1., pp. 9-10)

A cikk megállapítása szerint a napszemüvegek (akár 3 pár egyidejű viselete, UV védelemmel vagy anélkül), a hegesztőszemüvegek nagy része, a kormozott üveg, vagy az exponált film NEM védik meg a szemet a káros sugárzástól. 1970-ben az USA keleti részén 145 személy szenvedett súlyos szemkárosodást a napfogyatkozás során, jöllehet 40%-uk úgy gondolta, biztonságos védőeszközt használ! 1994-ben, Brazíliában 16-an vakultak meg a napfogyatkozás nem megfelelő eszközökkel történő megfigyelése során.

Az orvometeorológiai hatások körébe tartoznak a hirtelen lehűlés, légnyomásváltozás miatt bekövetkező kellemetlen, esetleg veszélyes hatások. A hirtelen erős hidegfrenti hatás a frontérzékenyeket, a szívbetegségben szenvedőket és az állapotos, főleg az utolsó hónapban lévő kismamákat fenyegeti. Miként a markáns frontok esetében is megfigyelhető, ilyen hatások következtében nő a közúti balesetek száma, és a koraszülések száma is megemelkedik.

Pajor Attila, a SOTE II. számú szülészeti klinikájának egyetemi docense szerint valószínű, hogy a napfogyatkozás hatására nagyobb arányban szülnék majd azok a nők, akik augusztus elejére várják gyermekük érkezését. A koraszülésre hajlamos várandós nőkre is hatással lehet a ritka csillagászati jelenség? (az AP tudósítása alapján).

Tekintetbe véve a várható közlekedési dugókat, a szívbetegségben szenvedők célszerű, ha magukhoz veszik gyógyszereiket, míg a várandós kismamáknak legalábbis érdemes összecsomagolniuk a kórházba viendő holmit, de inkább egy nappal hamarabb be is feküdniük a szülészetre, nehogy útközben, a dugóban állva kelljen megszülniük kisbabájukat.

***

A cikk azért került be az újságba, hogy felhívjuk kedves olvasóink figyelmét a napfogyatkozás reális veszélyeire. Senkit sem szeretnénk megijeszteni. Fontosnak tartjuk azt, hogy mindenkit felkészülten érjen ez a csoda és életre szóló élmény maradjon, károsodás nélkül.

Settenke

Minden állatomnak igyekeztem találni nevet adni, ami külsejére, vagy belső tulajdonságaira utalt. Settenke esetében ez abszolút mértékben, tökéletesen sikerült. Fajtáját tekintve közönséges házimacska volt, fekete-fehér kivételben. Úgy nézett ki, mint-ha egy festőművész túlaradó jókedvében festette volna meg: folt hátán folt, néhány pöttyel tarkítva Bajusza fehér és hosszú, négy tappancsa, mint négy fehér zokni.

Egyik nyári délelőttön találtam rá a rendelő várójában, amint hangosan nyávogva követelte az éppen aktuális fejadagot. Valaki szándékosan ittfelejtette, gondolván ennél jobb helyen nem is hagyhatja.

Rendkívüli étvágygal bírt: az otthoni finomságok mellett rendszeresen átvárt a szomszédba egy kis nassolnivalóért; kiegészítendő az alapmenüt -, de nem vetette meg a madárpecsenyét, és a gyíkot sem. Áldozatait a fűben settenkedve (innen a név) cserkészte be, majd amikor elég közel ért hozzájuk, tigris módjára vetette rájuk magát.

Kedvenc tartózkodási helye a konyha volt, ahová mindig szívesen tért be egy kis potyázásra. Vigyázni kellett az asztalon hagyott enniavórára, különben hamar lába kélt, különösen, ha az ő kedvence volt feltárlva. Kleptomániája odáig fajult, hogy egyszer a bepanírozott rántott húst lovasította meg az asztalról. Nem volt türelme megvárni, míg megsült. Ha rajtakaptuk, méla, közömbös arckifejezést erőltetett magára, mondván: - Nekem éppen teljesen véletlenül erre volt dolgom, de egyébként semmit sem tudok a történetekről.

Leányzó révén intenzív életet élt, s olyan szép kiscicái lettek, hogy nem volt problémám elajándékozni őket, sőt, már a következő alomra is volt jelentkező. Vagány, rátermett macska volt, három másik macska elevenségével bírt. Egyik alkalommal, amikor vemhes lett, láttam, hogy a szokásosnál jobban, erősebben gömbölyödik a hasa. Előző szüleiéinél nem volt gond, mindent segítség nélkül, maga végzett el. Egy könyvesdobozban csinált vackot magának. Ideális hely volt: a doboz résein át mindent és mindenkit szemmel tudott tartani, ugyanakkor ő láthatatlan maradt.

Egyik éjjel, úgy hajnal 3 óra felé nyöszörgésre lettem figyelmes. Bár elég mélyen alszom, ezt mégis meghallottam: Settenke volt az. Kétségbeesve, tágranyílt szemekkel, erősen lihegve üldögélt az ágyam mellett.

Főlpattantam, szememből kiment az álom. A magzatvíz már elfolyt, a szülőcsatorna száraznak tűnt, valami nagy baj van. Megtapogattam a hasát, enyhe kis rugdalózásokat lehetett érezni tehát a kölykök élnek. Nem akartam a véletlenre bízni a dolgokat. Settenke annyira el volt fáradva, hogy nem maradt jártányi ereje sem, ezért úgy döntöttem, megcsászározom. Felkeltettem az asszisztenciát, azaz családom tagjait, akik mindig szívesen segítettek, elfelejtve az ágy csábító melegét. A sebteben rögtönzött műtő hamar készen állt. Az altató hatására Settenke megkönnyebbülten álomba szenderült. Hasát felnyitva érthetővé vált a gond: a legelső cicca aki túl nagyra sikeredett beszorult a szülőcsatornába, gátat vetve a többieknek. Gyorsan kiemeltém valamennyit, (összesen nyolcat!) s hogy ilyen gond, ami mind az ő, mind az anyjuk életét veszélyezteti ne legyen, egyúttal ivartalanítottam is. A műtét szépen sikerült, Settenke reggelre felébredt, s meglepetten konstatalta a 8 kis szorgombócot, akik lelkesen vetétké birtokba anyjuk emlőit.

Nem is lett volna semmi baj, - hiszen minden időben megtörtént viszont Settenke nem evett egy falatot sem olyannyira, hogy kényszertápláláshoz kellett folyamodnom. Kétóránként etettük, felváltva. Teljesen ki-merültünk a fáradtságtól. Valószínűleg a fájdalom okozta a nem-évést, a kicsiknek azonban annál inkább volt étvágyuk. Hogy ne zsarolják le amúgy is gyenge anyjukat, macskatejport vettem, amit felhígítva megittam velük. Így telt el egy hét. Nem akarom részletesen eszterelni, min mentünk keresztül az alatt az idő alatt, mindenesetre mindannyian éveket öregedtünk.

Egyik reggel észrevettem, hogy Settenke mintha jobban lenne: szeme éppolyan ravaszul csillogott, mint régen. Elém jött, várva az újabb etetést. Gyanút fogtam, ezért korábbi kedvencét, egy zacskó száraz macskaeledelt felejtettem a földön. Egy jó darabig nem történt semmi, majd rövid szaglászás után akkurátusan tépni kezdte a nylonzacskót, hogy a tartalmához férjen. Élénk ropogtatással adta tudtomra, hogy teljesen meggyógyult, minden rendben van.

A nyolc csemete szépen felcseperedett, és még egy jó darabig bitorolták a házat és a kertet, amíg jó gazdít nem találtam nekik.

DR. SÜTŐ ANDRÁS ÁLLATORVOS (1025 Bp., Felsőzöldmáli út 114. Tel.: 33-55-611)

FESTÉKÁRUHÁZ DISZKONT

1037 Bp., Vörösvári út 125. Tel./fax: 367-3414 • Bp. XIII., Véső u. 5.

Számítógépes színkeverés:

bel-és kültéri falfestékek, zománcok, lazúrok

Límit hófehér falfesték	16 l	2720 Ft
Héra jól takaró falfesték	16 l	3580 Ft
Diszperzit falfesték	16 l	2540 Ft-tól
Trinát fehér alapozó	0,75 l	650 Ft
Trinát fehér alapozó	5 l	3650 Ft
Trinát korróziógátló alapozó	1 l	960 Ft
Trinát fehér zománc	1 l	950 Ft
Trinát fehér zománc	5 l	4240 Ft
Trinát mestertapas	1 l	1070 Ft
Homlokzati külső falfesték	25 kg	8200 Ft
Prolux magasfényű parkettalakk	4 l	3480 Ft
Gemini parkettalakk	4 l	4190 Ft
Modakril külső falfesték fehér	25 kg	9590 Ft
Gemini parkettalakk	4 l	3550 Ft
Lignodekor falazúr színekben	1 l	910 Ft
Lignodekor falazúr színekben	5 l	4300 Ft
Bostik csemperagasztó	6 kg	2250 Ft
Bostik PVC, szőnyegragasztó	6 kg	3350 Ft
CMC tapétaragasztó	1 kg	270 Ft
Metylan tapétaragasztó		510 Ft
Purhab	500 ml	840 Ft
Festhető fugatómitó	310 ml	360 Ft
Evipass rozsdamaró		180 Ft
Fűrészpóros tapéta Eugranna		850 Ft-tól
Knauf csemperagasztó	25 kg	1100 Ft
Padlopon aljzatkiegénylítő	25 kg	2270 Ft
Modellgipsz	40 kg	1390 Ft
Rigips glettgipsz	5 kg	750 Ft
Rigips glettgipsz	25 kg	2190 Ft
Rigips kézivakolat	25 kg	2150 Ft
Standolit fehér olajfesték	2,5l	1900 Ft
Wallkyd	4 l	3910 Ft

A festő- és mázolóiparhoz szükséges anyagok legszélesebb választékával várjuk kedves vásárlóinkat!

Nyitva tartás: hétfő-péntek 7-16.30, szombat 7-12 óráig

BEPA

Olasz, spanyol és magyar csempék padlólapok • Fagyálló kültéri burkolatok szaniter áruk • Burkolási kellékanyagok • Kandalláberek masszázskádak • Fürdőszobai kiegészítők fürdőszobabútorok • Csaptelepek mosogatók fugázók és tömőanyagok • Kandallók

Burkolóanyagainkat állandó raktárkészletből árusítjuk.

Burkolást vállalunk.

Lakberendezési tanácsadás – Belsőépítészeti tervezés

**50 000 forint feletti vásárlás esetén
a házhoz szállítás díjmentes**

BEPA CENTER

1037 Budapest III., Bécsi út 232. Telefon: 387-7920

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 9-18 óráig, szombaton 9-13 óráig

BEPA STÚDIÓ

1023 Budapest II., Lajos utca 39. Telefon: 325-0843

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 9-18 óráig, szombaton 9-13 óráig

Védett szomszédunk az erdei sikló

A kígyók az emberiség számára ösidők óta a veszedelemnek és a gonoszságnak a szimbólumai, s a hiányos műveltség valótlan babonákat eredményez a róluk. Sokan hajlamosak arra, hogy gondolkodás nélkül elpusztítsanak bármilyen „csúszo-mászót”, ha még teljesen ártalmatlan példányról van is szó. Pedig a Magyarországon élő fajokat egy kis odafigyeléssel könnyen meg lehet különböztetni egymástól.

Hazánkban öt siklóféle és két viperaféle található meg. A siklófélék családjába karsú, hosszútestű zsákmányukat izomerejükkel megőző kígyók tartoznak. Az idesorolt állatok mérget nem termelnek (kivétel a trópusokon élő mérgessiklók). Ezzel szemben a viperák teste kifejezetten zömök, farkuk tompa. A magyarországi keresztes és parlagi viperák hátán feltűnő cikcakkos minta húzódik, mely jól elüt a test világosabb színeitől.

Környekünkön Tábor-hegy, Testvér-hegy stb. mindössze két faj, előfordulása biztos, és mondható állandónak. Egyikük a nagyra

megnövő félénk erdei sikló. Teste egyszínű barna, vagy barnásfekete, hasoldala világos-sárga, vajszerű. Áldozatát szorításával öli meg. Földön és fán is megtalálható, viszonylag nagy méretétől sokan megrettennek, pedig teljesen ártalmatlan.

A vizes, békák által is lakott részeken könnyen felbukkanhat a vizisikló, amely nevével ellentétben nem igényli a nagyobb vízfelületet, eredeti élőhelyétől kilométerekre is elkalandozhat. Teste világosbarna vagy olajzöld lehet, tarkóját kétoldalt élénk-sárga folt díszíti. Sarokba szorítva gyakran dögöltnek teteti magát.

Szót ejtek még a szintén előforduló törékeny gyíkról, amely inkább kígyóra hasonlít hiszen nincsenek lábai. Farka tompa és könnyen letörik. Gyík mivoltára utal, hogy pislogni képes és nyelvét csak nyitott szájjal képes kiölni. Színe bronzbarna, esetleg világos szürke, hasoldala drapp.

A kockás sikló állandó vízigénye miatt környezetünkben nem található meg, ugya-

núgy, mint a rendkívül ritka haragos sikló melynek egyetlen biztos élőhelye a Csíki-hegyek (Budaörs).

A viperával összetéveszthető rézsikló élőhelye leggyakrabban a napos, cserjés lejtők. A mérges kígyótól megkülönbözteti, hogy a fején található koronaszzerű minta kettős ágba folytatódik a hátán, valamint az, hogy törzse nem zömök és farka fokozatosan vékonyodik és hegyes.

A Magyarországon élő összes hulló védett, beleértve a kipusztulás szélén álló parlagi viperát és a keresztes viperát is. Megritkulásuk és rejtett életmódjuk miatt a természetben nagyon ritkán történik a marásukból eredő baleset.

Bízom benne, hogy az emberek végre rájönnek milyen fontos ezeknek a fantasztikus lényeknek a védelme és megtanulnak együttélni velük, legyűrve azt a félelmet és elutasítást, amit az emberiség mindig tanúsított a kígyókkal szemben.

KUTI PÉTER

Szeretjük a természetet?

Ha a természethez fűződő viszonyáról kérdezzük, szinte minden ember ezirányú érdeklődését, aggodalmait, szeretetét hangsúlyozza. Szeretnek azonban számtalan módozata van. Szerethetjük például a rántottsírkét is, ami ugyebár a csirke szempontjából nem túl biztató dolog.

Kevesen érzik, tudják, hogy az emberi tevékenységek döntő része valamilyen mérvű környezetkárosítással jár, s ha ez a károsítás meghaladja a természet önregenerációs képességét, akkor az már az öngyilkosság kategóriájába tartozik – az ökológiai rendszer felbomlása csak idő kérdése. Természetesen a legnagyobb károsító tényezők az ipar, a közlekedés és a nem átgondolt mezőgazdaság. Azonban egy olyan ártalmatlannak tűnő tevékenységet vizsgálva, mint az olvasgatás is kiderül, hogy a papír a karosszék előállítására, a nyomdai folyamatok és a villamos energiatermelés során számottevő környezeti károk jelentkeznek. A károsodások tovább rontják a regenerációs képességet, s egy önmagát erősítő folyamatban az utánpótlás rohamos csökkenése mellett már csak a tartalék

készleteket élhetjük fel. Napjainkban az emberi társadalmak okozta környezeti terhelés jelentősen meghaladja a bioszféra legyengült megújuló képességét, s az olló egyre jobban nyílik! Az utóbbi években probléma a nemzetközi tudományos és politikai élet egyik központi kérdésévé vált, számtalan egyezmény született, de az emberi rövidlátás, butaság és önzés még mindig erősebb.

Mit tehetünk?

Elsőrendű közös feladatunk, hogy – amíg ez még egyáltalán lehetséges a természet állapotát, megújuló képességét javítva, és a károkozás mértékét erősen csökkentve visszaállítsuk a szükséges egyensúlyt. Ez nem csak néhány „széplelkű” környezetvédő, vagy a szakemberek feladata, hanem szó szerint életbevágóan fontos közügy. Saját egészségi állapotunkon is tapasztalhatjuk, hogy egy leromlott szervezet további terhelése soha nem vezet jóra. Csak a kímélő életmód, és a megfelelő terápia hozhat eredményt. Jelen esetben ez környezetkímélő életmódot és a természet állapotának céltudatos javítását jelenti. Lévé, hogy lakóterületünk a Budai Tájvédelmi Körzet ha-

tárán fekszik, a természetvédelmi terület megóvásában az ittlakóknak kiemelt szerep jut.

A terület, mely Budapest tündejéként és legnépszerűbb kirándulóhelyeként tartanak nyilván, az utóbbi évek során egyre jobban ellepik a "hobby környezetrongálók". Tevékenységük során mára több kért okoztak, mint profi személtérakó társaik. Ők azok, akik a természet iránti szeretetüktől vezérelve úgy élvezik annak közelségét, hogy közben belepesztul. Lássunk néhány tipikus példát:

1. Jancsi és Juliska típus

Imádja a kirándulást, csak nem bízik a turistajelzésekben, ezért, hogy el ne tévedjen – maga jelöli meg a visszavezető utat. Okulva mesebeli elődjek példáján erre a célra már nem a madarak által könnyen felcsepegethető elavult magokat használja (kenyérmozsa, borsó) hanem a modern technika vívmányait: a természet számára lebonthatatlan műanyag zacskókkal és flakonokkal szór időtálló és jól látható csíkot maga után.

2. A takarékos

Nem költ szemétszállító konténerre, nem terheli a fővárosi szemétszállítást. Fel-

gyülemlett hulladékait műanyag zsákokban összegyűjtve fáradtságot nem ismervé szorgosan cipeli fel a hegyre és helyezi el őket az erdő különböző pontjain.

3. A sportos

Kerékpározás, futás túrázás – puhányok sportja! Autóba ül, vagy motorra pattan s dacolva száz veszéllyel (a tájvédelmi körzet területén crosszás szigorúan tilos) szántja fel a több száz éves ősgyepet és varázsol sártengert, belvárosi hangzavart a rét csendje helyére.

Ez utóbbi kategóriát kiegészítik az autós kirándulók, s a siklóernyősök azon tábora, akik nem bírván felvinni saját felszerelésüket, egészen a starthelyekig autóznak. Hétvégén 100-150 autó is parkol a felső hangár és a Vöröskövár környékén. A kerekek által feltépett gyepszőnyeg már nem védi meg a néhány cm vastag termőréteget, s az erózió nagy foltokban megindult.

Figyeljünk jobban önmagunkra, és másokra, hogy ha mindennapos tevékenységeink során óhatatlanul terheli a környezetünket, legalább szorakozásból ne károsítsuk azt!

BREZOVITS LÁSZLÓ

A zivatar

Ebben a kedves alföldi városban, ilyenkor júniusban sohasem esik. Néha jönnek ugyan viharfelhők, dörgés, villámlás is van, de esni mindig csak a szomszédos falvakban szokott. Ezt mindenki tudja. Nem is beszélnek róla, hacsak idegen nem érkezik a városba. A folyóparton végig sorakoznak a kis nyaralóházak. Mindenki nyugton napozik a deszkákból összerótt stégek. Szövetkezetek és vállalatok üdülői érdeklődnek a „maszek” telkek és házikók közé. Büfék és zugkimerések teszik kellemessé, hangulatossá a partot. Szép és fülledt a nyárelő.

Kaktusz Pista – ezt a nevet barátai, ismerősei ragasztották rá a helyi villamosági szövetkezet kertészére. Kertész és udvari takarító is volt. Pestről jött. Senki sem tudja miért, mi hozta ide közéjük. Ismerték már. Szerették a városban, ahol pedig nem szívesen fogadták az idegeneket.

Kaktusz Pista csendesen üldögélt a vállalati üdülő teraszán, vörösboros poharát a nap felé tartva, játszadozott a fényvel.

A folyón apró kajakjaikkal a lányok és kicsi fiúk evezgettek le és fel. Paul apó a helyi zenekar dobosa hosszú tempókkal úszta a napi hárommezer méterét – „csak úgy egészségügyi szempontból”, nagyokat futtatva, hogy aztán ő is az üdülő teraszán borozgasson.

A teraszon lányok jöttek fagyaltért, italért.

Pista nézte a lányokat, tenyérynyi fürdőruhájukat és elképzelte – mi lenne, ha még az sem lenne rajtuk.

Roszsabb lenne – állapította meg végül – sokkal roszsabb.

A világról az volt a véleménye, hogy minden a lehető legjobban van. Másrészt viszont az volt a véleménye, hogy egyáltalán semmi sincs jól ezen a világon. Csak kár lenne emiatt ezeket a szép napsütéses délutánokat elrontani. Semmit sem kell megváltoztatni, mert egyrészt fázasztó, másrészt valószínűleg eredménytelen lenne. Mert a dolgok úgyis megváltoznak a maguk rendje szerint, ha nem most, majd később. Lehet, hogy már nem is neki, hanem majd az utána jövőknek. Akkor pedig teljesen felesleges elrontani a vörösbor ízét ami pedig a maga nemében már amúgy is tökéletes – tehát nem kell megváltoztatni. Ha pedig a lányok itt fürdőruha nélkül jelennének meg, akkor a nyugalomnak is vége lenne. A gondnok kiabálna, és rohángálna össze-vissza.

Bungesz tanár úr – aki a szomszéd asztalnál borozgatott, fölténné a szemüvegét, hogy jobban lássa a meztelen lányokat. Akkor viszont közelre nem látta jól és az is megeshetne, hogy feldöntené a poharát amivel a pillanatnyilag egyetlen tökéletes dolog menne veszendőbe.

Amint így elmélkedett, valaki a vállára tette a kezét.

A városi tanács elnöke volt, egy idegen kíséretében.

– Pistám de jó, hogy itt talállak. Szeretném rád bízni a barátomat egy pár órára. Be is mutatlak. – Ezzel az idegenhez fordult.

– Bökény elvtárs engedd meg, hogy bemutassam Kaktusz Pista barátomat.

– Pistám ne haragudj, de a rendes neved nem jut eszembe.

– Kaktusz István. Nem jó ez így? – kérdezte Pista.

– De jó. Persze, hogy jó.

– Szervusz. Örülök, hogy megismertelek. La-pos vagyok. Ülünk le, ha megengeded.

– Tudod Pistám – fordult hozzá újra a tanácselnök – Bökény elvtárs a Művelődési Minisztériumból jött. Egy vacsorára várják a végzős marxista estisek bankettjára. Nekem el kell mennem. Szórazoktasd és hétkor kísérd át a gimnázium üdülőjébe! Amit isztok: majd kifizetem.

– Lajoskám! Jól fogsz szórazokozni. A mi Pistánk tudja a legjobb zsidóvicceket.

Rövid kézfogásokkal búcsúzott és eltűnt a terasz lépcsőjén. A büfésnéni máris ott serteper-télt az asztalnál. Letörölt mindent, talpas poharakat hozott és olyan nyájas volt, mint soha máskor.

– Na, ezek már tudják, hogy milyen fontos elvtárral ülök itt – gondolta Pista – jól nézek én ki. Ráadásul még nem is úsztam.

Mindez nem látszott rajta. Mosolygott, töltögetett. Már tapasztalatból tudta, hogy itt neki kell mesélni. Magáról – amit nem szeretett, – meg a város dolgairól. Vadabbnál vadabb történetek voltak az ilyen esetre. Na meg a viccek. Viccekből is megélt pár óráig. A beszélgetés közben megállapította, hogy ez az ember talán finomabb mint az ilyen félek. Ez zavarba is hozta. Nem tartotta illendőnek a típus-történetek előadását. Örömmel tapasztalta, hogy visszafogottságával nem okoz csalódást a partnerének. Ez annyira megnyugtatta, felszabadította, hogy magától kezdett el beszélni.

– Én nem itt születtem, csak nyolc éve jöttem el Pestről. Nem bántam meg. Persze én sohasem bánok meg semmit. Engem valami irányít és mindig jól járok. Nem anyagilag, nem a gazdagodás terén. Úgy általában járok jól. Úgyhogy mindig jól érzem magam. Egy március tizenötödikén gyűlt meg a bajom a rendőrökkel a Petőfi szobornál. Nem nagyon bántottak, de utána már nem volt kedvem ott maradni. Elutaztam ide. Szép tavasz volt. A folyó csillogott. A lányok korzóztak.

Felvettek udvartakarítónak a szövetkezethez. Nekem ez is nagyon jó volt. Tanítani már úgyse tudnék többé.

Jól érzem magam. Itt minden lassú és felelőtlen. Olyan felelőtlen, hogy szinte lebeg tőle az ember. Jelképszerű ez a folyó – mert nem is folyó ez – csak egy holtág. Tavasszal feltöltik – télre leeresztik. Csendes, mozdulatlan, fülledt víz. Fülledt, mint minden itt. Ezért hát bájos és gyönyörű. Ilyenkor júniusban, mikor a nők már kellően levetkőztek, csak sétálsz az utcán, látod a lányokat, átlátsz a bőrükön a mélyenfekvő zsigerekig és ég a bőröd, remegsz, mert nem tudod, hogy lesüsd a szemed, vagy felfald őket. Érzed, hogy fiatal vagy de már felnőtt. Azt hiszem ez az élet legszebb korszaka. Hogy milyen lesz az öregedés – még nem tudhatom. A tizen-huszonéves fiatalokra emlékszem. Nem voltam ilyen boldog. Sok baj, nyűg, lázadás. Mire való?

Itt ülök, iszom a bort és tudom, hogy senki nem árthat nekem. Erős vagyok és sérthetetlen. Minden hatalom birtokosa. Minden hatalom a miénk, a dolgozóké.

A környékbeliek – mind földművesek – azért járnak a helyi üzemekbe dolgozni, hogy hazavigyék az alkatrészeket az otthoni dolgoikhoz. Míves zsanérokat készítenek a disznóóra és alkatrészekként hordják össze a kistrakort. Én meg segíték nekik. Ezért nincs itt osztályharc.

Amikor idekerültem – Miska bácsi, a Sztari Misó volt itt a kertész. Ő tanítgatott, meg persze dolgoztatott, hiszen azt a kevés munkát is én végeztem el helyette, amíg ő a féldeciket iszogatta a szomszédos kocsmában, az Áfész Hármasban.

Mikor már a kertészet dolgait kitanultam, szegény Sztari egy téli hajnalon leesett a kerék-párjáról és tisztességgel megfagyott. Ettől kezdve én lettem a főnök, a mindenható és nélkülözhetetlen.

– Mert kérlek alázattal – egy kertész az nagyon fontos személy. Először is, az elnöknek van egy háza és egy nyaralója. A lányának is van egy háza. Az elvtársak ezután következnek, először

a megyeiek, majd a városiak. Azután ott vannak a vadászszak és a pártüdülok. Mindebből látható, hogy milyen fontos emberrel ülsz itt.

Mikor Pista itt tartott az elbeszélésben – a folyóparti csöndet rendőrautó szirénázása törte meg. Vendége kérdően nézett rá.

– Ne aggódj kérlek alázattal, csak megfőtt a pacal az Afész Hármásban. Ilyenkor a rendőrök rohannak oda, mert ott főzik a legjobbat az egész környéken. A rendőrök mindig a hátsó kis szobában esznek. Egyszerű halandók meg a söntésben. Ez régi elfogadott szabály. A söntésben nagyobb a demokrácia. Egymás melletti asztalnál ülnek a művezetők és a melósok. Nem vesznek tudomást egymásról, hiszen munkaidő van. Egyedül Szalai Béla művezető szokott odaszólni távozásakor a kocsmárosnak: Mondd meg Jósának, hogy részegen ne jöjjön be, mert seggberúgom.

Ekkor újra szirénázott egy autó a hídon.

– Ne aggódj! Nyugtatta vendégét Pista – Lehet, hogy egy biciklis fekszik az úton. Félrehúzzák, aztán minden rendben.

A demokrácia minden területen tökéletes, csak az a baj, hogy az elvtársak nagyon szeretik a tuját. Én a tuját utálom.

Van olyan elvtárs, akinek a kertjében ötven ronda oszlopos tuját kellett elültetnem. Biztos arra gondol rossz metszetek alapján, hogy a kertje egy Versailles. Ma még halold beszélni.

Egyszer egy pártküldöttséggel Párizsban járt és látta a kommunárok falát, azóta a szocializmus mindig szoszializmusnak mondja. Valószínűleg azt hiszi tud franciául.

Egy lóvés dördült a túlsó parton. Pár másodperc múlva az üdülő vasasztalán pattogtak a sörétek.

Bökény felugrott. – Itt lónek. – mondta.

– Lónek, lónek lövögetnek. Válaszolta Pista – Nem ide lónek, csak a levegőbe. Ha átnézel szembe a mólón az akit látssz az országgyűlési képviselőnek. Nagy barom. Időnként kijön és a levegőbe lö. Azután itt kopognak a sörétek. Teljesen veszélytelen. Le kell takarni a poharat és kész. Ha olyan kedvem van: átkiabálok és elküldöm az anyjába. Tudja ki vagyok, de velem nem kezd ki. Inkább csak röhög. Ennyire telik neki. Bezzeg amikor valaki telefestette a fűtőcát és „Vörös bárónak” nevezte, tíz rendőr egy hétig kereste a tettest. Ő lövöldözik én meg iszom. Fontos, hogy ne essen sörét a boromba, vagy borét a sörömbe. Ez a demokrácia lényege.

Persze a rendőrökön és az egyéb érintetteknek kívül mindenki tudta, hogy ki csinálta, de itt nem szokás a másikat feljelenteni. Az rettenetes lenne. Ha mindenki mindenkit feljelentene elkezdődne az osztályharc. Kegyetlenül és véresen. Itt csak vesztesek lennének. Vége lenne a mi kis konszolidált békénknek. Nem lehetne egy tisztességes Május Elsejét rendezni, pedig enélkül szart ér az egész.

Kérlek alázattal! – a Május Elsejéből mi már nem engedünk. A fűtőca egyik végén felsorakozik a munkásság – aki éppen „vasba öltözött”. Teherautókról kiosztják a zászlókat és a transzparenszeket. Régebben nagy emberek fényképeit is a kezükbe adták, de ez a hálátlan nép mindig kitalált valami huncutságot. Marxnak hatalmas szivart festett a szájába. Azóta a nagyemberek csak a disztribúción kerülnek. Azt pedig egész idő alatt munkásörök vigyázzák. Osztályharc kizárva.

Vannak persze aggasztó lazaságok is. Az idén például nem zárták pánccslekrénybe az írógépeket. Ez dekadencia. Képzeld el, hogy valaki április harmincadkán éjjel, indigóval nyolc példányban leírja, hogy „A király meztelen.” Mindez május hajnalán az utcára kerül. A munkásörök parancsnok nevet a dolgon, hiszen az iskolában azt hallotta, hogy már nincsenek itt királyok. Az egyes számú iskola történelem tanárához is jut egy példány. Mint nagy gyűjtő – felcímkézi és „Illegitímista Kiáltvány” megjelöléssel az iskola vitrinjébe helyezi a kitömött golyó és a spirituszba tett macskaembrió közé.

Szólv, mint mondtam a munkásosztály elindul zászlókkal a zsebükben a kolbászszeget és sörjegy biztos tudatában a végső cél felé, amely ez esetben a ligeti sörkert.

A hídon átérve felbomlik a rend, Mindenki eldobja zászlaját, színre való tekintet nélkül és rohan, hogy üdülőhelye legyen a vasasztalok mellett. Azután sorba állnak a kolbásztartó amit erre az alkalomra készítettek rendes munkáskezek, vágóhídi hulladékból. A sört a söntés legmélyén csapolják oly módon, hogy harmadnyi szódavizet tesznek hozzá. Ezzel is óvva a dolgozók egészségét. Dél felé már többen lepihennek a pecsenyasátrak tövébe a vizelettől agyonáztatott fűbe. Csak este ébrednek, mikor a sörkertben megszólal a zene.

A másnap már az asszonyoké. Lelkesen tárgyalják, hogy kinek a férje töltött hosszabb időt a bozótosban a Tisljár lánnyal.

Alaposan megbeszéljük, hány gyerek veszett el napközben, pedig az a hülye apja még a hídon fogta kezét.

Nem kell itt véres tragédiákra gondolni. Minden lurkó hazakerül, csak előtte csapatostul üres üvegeket gyűjtöttek. Az értük járó pénzből fizették a körhintát és zabálták hányásig magukat vattacukorral.

– Fura egy alak vagy te. – mondta szűkbeszédű asztaltárs.

– Csak voltam. Amikor még Pesten éltem, és kötekedtem a hatalommal. Verseket írtam, meg panaszkönyveket minden rendű és rangú vendégőbe. A pincérek kiköptek, ha megláttak. Én meg azt is beirtam nekik.

Goj létemre cionista házibulikra jártam, ahol minden második pofa rendőrspicli volt. A háziak is tudták, de röhögtek rajta és átszellemült képpel konspiráltak. A fiúk az agyamban kutakodtak, a lányok jobbra a nadrágomban. Szép idők voltak, de hamar meguntam.

Ide költöztem és megtaláltam a békét. Epiketosos ipari tanuló hozzám képest.

Itt megtanultam, hogy mi az egyensúly. Ezekérlek a „demokrátosztoa”!

A nagyfőnök teherautóval hordja el az árut, a kistőnök személykocsival. Én kistraktorral viszem a dolgokat. Nem magamnak.

A fiúknak az ő kistraktorukhoz, amiről már évek óta amodoznak. Ha ez borászat vagy bordély lenne – akkor magamnak is lopnék valamit, de így minek. Az albérletembe minek is vinnék bármit. A házínéni egy rút vén banya, ha bepálinkázik, mászna hozzám az ágyba. „Pajó nem szeretsz már?” – kérdezi. A férjét hívták így. Én meg az mondom „Ziza pejeb kozu.” Ilyenkor elmegy, mert tényleg azt hiszi, hogy a férje van ott és annak fele sem tréfa. Pedig szegény Pejő már rég meghalt nem bírta elviselni a száz hold elvesztését.

Mikor Pista idáig ért, egy férfi rohan fel a lépcsőn.

– Főnök baj van ellopták az autót!

– Milyen autót mit loptak el? – kérdezte Bökény.

– Főnök ültem a padon és újságot olvastam. Egyszer egy nő beugrik a kocsiba, indít és elhajt. A rendőrök meg csak nézik. Én mondom, hogy ellopják a kocsit. Akkor elindultak utána, aztán még egy, meg még egy kocsi jött. Azok is utána mennek.

– Állj! – monda Bökény – A pisztoly a kocsiban van?

– Igen ott, meg a papírok is.

– Nagyon örülök, gratulálok.

– De én igazán nem tehetek róla. Nem gondoltam, hogy valaki odajön.

– Ne izguljon! A rendőrök majd elkapják, engem seggberúgnak föntől, és meg magát rúgom seggbe. Egy óra múlva álljon ide kocsival. Most fontos tárgyalásom van.

– A sofőr valami morgott és elkullogott.

– Pista maga elé nézett, azután megszólalt. – lehet, hogy mégse főtt meg a pacal. Különös. Azt hittem csak emiatt szoktak szirénázni. Hogy változik a világ.

– Ne törődj vele csak mesélj tovább. – Biztatja Bökény.

– Előbb a lopásokról beszéltem. Van egy szomorú történetem erről. Nálunk mindenki mindent elhordhat csak a kisembernek nem szabad.

– Erzsike néni, aki húsz éve dolgozik a szövetkezetben, egyszer több heti töprengés, gyötördés után úgy döntött: hazavisz két méter kábelt, mert a vasaló vezetéke nagyon rövid és nem ér el a konyhaasztalig. Gondosan a derekára csavarta. A portán mégis elkapták. Erzsike néni, akinek három unokája van, csak állt mereven és egyszer elkezdett az ócska melegítőnadrágra átnedvesedni. Rémületében bevizelt. Két méter kábel miatt! A szűgyen vagy a húszéves törzsgárdajutalom elvesztésének gondolata volt-e az oka nem tudjuk soha.

– Ott álltam egyszerre sírni kezdtem, mint egy kölyök.

– Odamentem a rendészhez. Csak annyit mondtam: Jóska a k... anyád! Egyébként ez volt az egyetlen eset, hogy hitem megingott az abszolút békében.

– Mikor Pista idáig ért, nagy nyüzsgés, hangzavar hallatszott a lépcső felől. Két rendőr közrefogva rángatott egy megszeppent kicsi lányt. Mögöttük a sofőr és a főiskola igazgatója.

– Elkaptuk, megvan! – kiabált a sofőr.

– Mi az, hogy elkaptuk, hol kaptuk el? – kérdezte Bökény.

A sofőr kissé lehiggadt, majd csendesen magyarázni kezdett.

– Hosszú üldözés után visszajött odaállt ahonnan ellopta a kocsit és akkor elkaptuk.

– Nagyszerű, visszahozta és elkapták. Óriási teljesítmény!

Bökény ezután a rendőrökhöz szólt.

– Engedjék el! Menjenek és mondják meg a parancsnokuknak, hogy a dolog el van intézve. Majd felhívom telefonon.

Aztán a sofőrhöz: Üljön a kocsiba, várjon meg, de vigyázzon nehogy az óvodások elvigyék a segge alól.

– A főiskola igazgatója kezét tördelve állt. – Mi legyen a hallgatónál? – kérdezte.

– Azt hiszem mindketten jól járunk, ha a dolgot elfelejtjük. Nyugodtan menjen el. Én még beszélni szeretnék a kislánnyal. Mikor mindenki elment, Bökény intett a lánynak, hogy üljön le.

– Na meséljen kislány! Hogy is történt a dolog?

A lány állt, hol Bökényre, hol Pistára nézett. Őzike sremeiben alázat és lázadás keveredett. Lassan közeledett a felkínált székhez, kicsit távolabb húzta. Leült.

– Éppen előadásról jöttem. – kezdte – Ahogy a napsütésben láttam azt a gyönyörű ezerhaszázast, nyitva az ajtaja. Ilyenmel még nem mentem – gondoltam. Mindig csak az apám Moszkvicsával, amivel a kukoricát hordja az állatoknak, vagy a haverom öreg Skodájával. De tessék el-

hinni egy ezerhatos egy csoda. Van ám jogosítványom. – Tette hozzá gyorsan.

Az iskolában mindig azt tanultuk, hogy itt minden közös, minden a népe. Gondoltam, kivesszem az énrám jutó részt egy pár kilométer erejéig.

– Helyes, helyes! Mondja csak!

– Láttam, hogy a sofőr ott ül és a Sportot olvassa. Kétszer körüljártam a gyönyörű sötétkék verdát, aztán beugrottam. A kulcs a helyén, a motor még meleg.

– Alig indultam el, a zsaruk máris jöttem utánam. Megnézem én, hogy ti elkartok, – gondoltam. Én a faterom Moszkvicsával is tudok két keréken menni. Nehogy ezek elkapjanak. Az összes gátat ismerem. Úgye Kaktusz? Oda járunk pecázni. Mondd meg az uraknak, hogy oda járunk. Éjszaka is odajárunk, mert akkor nem kapnak el. Én sötétben is ismerek minden kanyart nem kaphatnak el.

– Jöttek utánam egyre többen. Én csak nyomtam neki. Idefigyeljen! Ez az ezerhatos úgy megy, mint az ördög. Nehogy ez a pár zsernyák elkapjon. Kaktusz te is tudod, hogy engem nem érhetnek utol. Amikor meguntam a sok szírnázást, meg az egyik hülye belement a csatornába, mondom magamnak: Zsuzsikám, ideje visszamenni. Vissza is mentem. Beálltam a helyemre és akkor ott azok rám vetették magukat.

– És most tessék mondani mi lesz velem? – kérdezte és úgy nézett Bökényre, hogy az elfordította a fejét.

– Menjen kislány és máskor ne csináljon ilyen hülyeséget! Na menjen már menjen!

– Tehát te ismered ezt a lányt? – kérdezte Bökény, miután a lány amatőr csipőhintázzal elfordult.

– Igen, ismerem, a sátán és az angyal keveréke. Egy cigányprímás sunyisága és egy anyjáért sóvárgó kisborjú szelíd nézése keveredik benne. Sohasem tudhatod, hogy mit akar. Egyet tudhatsz: mindig hazudik. Még ha kérdez is. Ha közel engedted magadhoz: véged. Futni fogsz utána és ő mindig kellő távolságot tart. Én is sokáig szenvedtem miatta, míg egyszer jól el nem vertem. Az segített. Azóta kiegyenlített a kapcsolatom. Ha szerelmi csalódás éri – nálam keres vigasztalást pár napra. Ilyenkor szoktunk horgászni.

Régebben, igazán a vályog illata miatt szerettem. Egy igazi vályogházban lakott. A ház ablaka alig volt húsz centivel a járda fölött. Amikor munkából jövet bekopogtam hozzá – beengedett a szűk ablakon, hogy a házinéni ne vegy észre. Nagy parasztgály és vaslábon álló lavór volt a szobában. Hűvös volt és sötét. Ha nem akart beengedni: tokostól szedtem ki az ablakot.

Ma már inkább barátok vagyunk. Persze, ha szerelmi csalódás érne, biztos egymás segítségére sietnénk.

Ilyen egyszerű az élet. Ilyen egyszerű a demokraszeuáliszoicizmus.

– Pistám! Lassan indulnunk kell a vacsorára. Sok mindent mondtál, kivéve zsidóvicceket. Az nem is hiányzik. Megértettelek. Ha tíz évvel fiatalabb lennék – én is eljőnnék ide.

Remélem velem tartasz és bemutatod csendben az ünneplő elvtársakat.

– Biztosíthatlak nagy élményben lesz részed. – mondta Pista.

A gimnázium üdülője csak pár száz méterre volt. Gyalog indultak el.

Ahogy közeledtek egyre jobban érezték a tűz és a birkapörkölt utánózhatalan illatát. Mikor megérkeztek – Pista visszavonult, hogy ne zavarjon meg senkit a fontos elvtárs kezének szo-

rongatásában. Inkább elment kóstolgatni a pörköltet. Megtanulta már, hogy a bográcsból azon a helyen kell kiemelni fa merőkanállal a kóstolót – ahol a legjobban zubog. Ismerte a legkiválóbb főzőembereket. Ha ideje volt, sokat segítkezett. Főleg azért hogy titkos trükkjeiket ellesse.

Mikor kicsit később asztalhoz ültek, Bökény jobb oldalára ültette Pistát, balra a városi titkárr került, aki belekezdett hatalmas beszédébe.

– Jól figyelj! – súgta Pista a szomszédjának – Először az ötvenhatos hőstettei jönnek. Pedig mindenki tudja, hogy három hétre illegitimitásba vonult a saját fáskamrájába, ahol összeszarta magát.

Figyeld meg az asztal végén azt az ősz hajút. Ő a postahivatal vezetője. Most nagyon szenved, mert nem mer rágyújtani míg az Öreg beszél, pedig majd beleőrül. Mellette ül a zeneiskola igazgatónöje, kb. százharminc kiló. Akkorra segít van, mint két téeszkenyér, ahogy ezt errefelé mondják. Egyébként nagyon kellemes, kedves nyitott teremtés. Iszik, mint a homok.

Mellette a másik két pedagógus, az abszolút kontraszelektió termékei... Figyelj! Most jön a Pere-Lachaise a kommunárokkal meg az efkápe.

Ekkor a postai hivatalvezető köhögőrohamot kapott és bocsánatkérő hajlongásokkal kirohant.

– Megy bagózni – súgta Pista – neki van a legtöbb esze.

Jó lenne, ha az Öreg abbahagyná, mert, nézz arra fák fölé – itt fél óra múlva esni fog. Nagy szükség van rá, de szeretném a pörköltömet nyugodtan megenni.

Távolról halk morajlás is hallatszott már. Ez volt a szerencsésük. Az elsőtítkárr jó étvágyat kívánt.

– Figyeld meg hogyan esznek! Mondta Pista a vendégnek.

A pörköltet kanállal eszik, mert a villa „pocseköl”. Balkezüekkel körbefogják a tányért mintha attól félnének valaki elveszi tőlük az ételt. Ha odanyúlna: talán morognának is. A régi idők szegénysége munkál még mindig bennük. Egy évszázad is kell, hogy elfelejtsék. Megtanultam kanállal enni. Közöttük élek, olyan akarok lenni, mint ők, ebben a legtokéletesebb világban. Éjszaka horgászunk tiltott háromágú horoggal, légpuskával löjük halomra a fácánt és ha a másik felesége kerülne a kezünkbe – abból sincs nagy gond. Meztelenül fürdünk a folyó-

ban és a kocsmáros kilenc előtt is ad pálinkát.

Most pedig helyezkedjünk el a fedett terasz szélén, honnan jól látjuk majd a vizet, mert gyönyörű lesz nemsokára. A szakértők kezdenek már befelé húzódni. Az amatőrökön meg jót röhögünk, ahogy rohannak a fedél alá.

Alig mondta ki ezeket, amikor félelmetes vilám hasította szét az eget, egy robbanás és ömleni kezdett az eső. A vízen léggömbnyi buborékok pukkantak szét. Esett és esett. Akik kintről szaladtak be: levegő után kapkodtak, mintha víz alól bukkantak volna fel.

– Milyen szép – suttozta Pista – milyen szép.

Könnyek csorogtak végig az arcán. Ettől megijedt. – részeg vagyok – gondolta mentségül.

– Részeg vagyok – hazudta magának, pedig csak megérezte, hogy betetőzik a nap, minden amiről beszélt, most igazolódik.

Az eső talán fél óráig is esett, aztán hirtelen megállt.

Ezalatt néhányan teljesen lerészegedtek. Mások az eső utáni percbe eltűntek.

A vízen fehér pára úszott.

– Pista a vendéghez fordult. – Most pedig bemutatatom nektek a természet legnagyobb csodáját. Felállt, kissé magkapaszkodott az asztalban.

– Elvtársaim menjünk úszni!

Hárman jelentkeztek. A zeneiskola igazgatónöje, a posta hivatalvezetője és Bökény.

Így négyen a stégen meztelenre vetkőztek. A többiek távolabbról nézték a produkciót. Egy közepes alkatú férfi meztelenül, talán nem érdekes, de az igazgató gyönyörű volt. Óriási Vénusz.

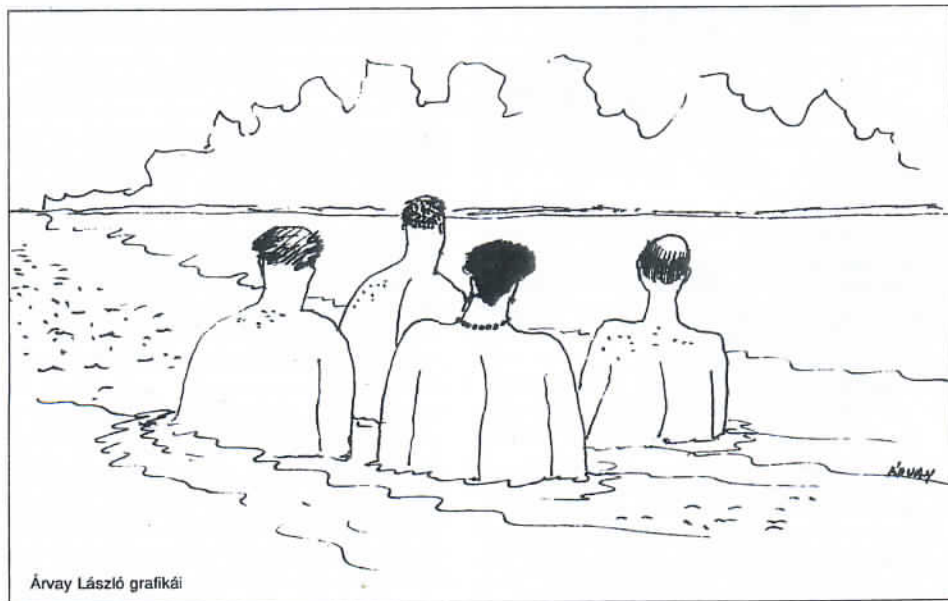
Kaktusz vezényletével mind a vízbe ereszkedtek. A lehűlt levegőben a víz szinte forrónak tűnt. Hús centis sűrű átláthatatlan pára ült a vízen.

Kaktusz magyarázott.

– Ha simán úsztok: akkor mintha felhőben lennétek, he felemelkedtek – úgy látjátok mintha felhő fölött repülnétek. Ezért vezényelni fogok. Figyeljete három tempó lent, három tempó fent. Nem jó! Egyszerre! Három tempó lent, három tempó fent.

A csapat egy perc alatt megtanulta. A négy fej hol fent a felhők felett, hol pedig a felhőben haladt. Mind a négyen egyszerre érezték a csodát. Úsztak egymás mellett a lehető legjobb világ felé.

PIRCHALA ISTVÁN

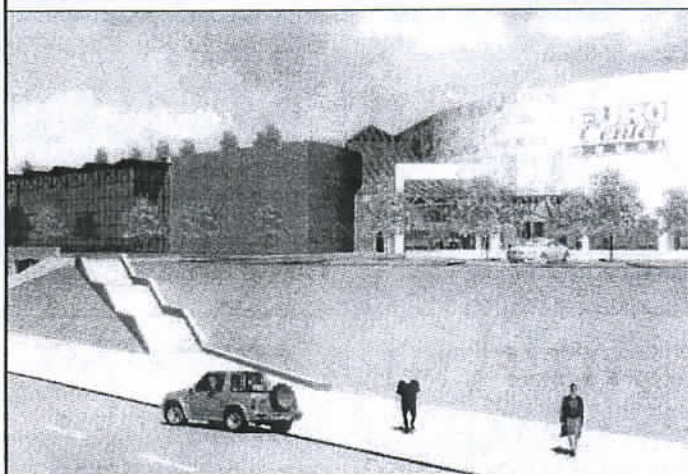
Árvay László grafikái

Üzlethelyiségek leköthetők az Eurocenter-ben

Üzleti információ:

center
management

Telefon: 309-7450 • Fax: 309-7452

Ünnepélyes keretek között került sor az Eurocenter Óbuda Bevásárló- és Szórakoztatóközpont alapkö-letételére a főváros III. kerületében, a Perényi út - Bécsi út - Farkastorki út által határolt 34 ezer négyzetméteres területen.

Az osztrák Real 4 You Csoport magyar leányvállalatának, a Magnum Hungaria Invest Kft.-nek beruházásában készülő épületkomplexum üzleteinek több mint fele már az építkezés megkezdésekor gazdára talált. A jövő év áprilisában tervezett nyitásra a látogatók már biztosan választhatnak az Interspar, a Humanic, a Drogerie Markt, az André és a New Yorker üzleteinek kínálatából. Várhatóan az Eurocenter egyik igazi szenczációja az InterCom és az ausztrál Village Roadshow International által üze-

meltetett két és félezer négyzetméteres Hollywood Multiplex mozi lesz majd.

Az ausztrál jelenlét fontosságát jelzi, hogy az alapkövetélen megjelent a hivatalos látogatáson hazánkban tartózkodó Tim Fischer, Ausztrália miniszterelnök-helyettese is.

Az épületkomplexumban komoly szerephez jut a szórakoztatás, hiszen fitnessközpont, játéktér is kínál majd kikapcsolódási lehetőségeket.

Az építkezés összköltsége hozzávetőlegesen 10 milliárd forint. Az Eurocenter közel ezer új munkahelyet teremt a főváros lakóinak. A befektetők szándéka szerint a márkanévvel hamarosan vidéki nagyvárosokban is találkozhat a közönség: a következő Eurocenter Pécsen épül, várhatóan 2000 végén nyitja meg kapuit.

Demko nyár DEMKO FEDER® BIOPROGRAM

A nyaralás közeledtével ideje végiggondolnunk mi kerüljön a bőröndbe. Ilyenkor kell szemlét tartanunk a törülközők, köntösök fölött: színükben és anyagukban harmonizálniuk kell a többi fürdőholmival, legyenek jó nedvszívóak, kellemes tapintásúak és nem utolsó sorban divatosak.

A **Demko Natúr Frottier család**

kínálata, igazi biokülönlegesség A természetes anyagú frottier lenből és pamutból, festék- és vegyszermentesen készül. Divatos nyers színe, a világosabb pamut és a sötétebb len szálak szövése révén alakul ki.

- Női férfi és gyermek köntösökkel kapucnis, cipzáras és hagyományos fazonban
- Törülközők, fürdőlepedők széles választékával
- Frottier nyári takaróval felnőt és gyermek méretben

NYÁRI GYAPJÚAKCIÓNKAL

Várjuk Önöket, melyben Önök dönthetik el, miszerint 20%-al olcsóbban vásárolják meg bármely gyapjúgarnitúra, vagy egy teljes gyapjúgarnitúra megvásárlásakor egy 16 900 Ft értékű nyári gyapjútakarót kapnak ajándékba a Demko Feder üzleteiben:

Bp. Rózsakert, II., Gábor Áron u. 74-78.	Telefon: 391-5837
Bp. II., Margit krt. 29/a	Telefon: 212-4408
Bp. VII., Dob u. 58.	Telefon: 321-6939
Bp. Pólus Center, XV., Szentmihályi út 131.	Telefon: 419-4268
Bp. Europark, XIX., Üllői út 201 .	Telefon: 347-1545

1037 Bp., Királyhelmece u. 16. Tel.: 387-9943
Júniustól új telephelyet is nyitunk: 1033 Bp., Leányfalu u. 6. Tel.: 250-1494

**KERTIGÉP
SZERVIZ**
szakszerű javítás,
sokéves tapasztalat

A kerti gépek széles választékának szerződéses, garanciális márkaszervize. Gépek vétele és eladása.

SUZUKI ÓBUDA

Újra! SUZUKI CHERRY

Bordó színben,
sok extrával, 1.0 GL
és 1.3 GL típusokból

A szerviz 18 óra után
50% munkadíjkedvezménnyel
dolgozik

SUZUKI ÓBUDA KÓSA ÉS TÁRSAI KFT.
1037 Budapest, Bécsi út 256.

Telefon: 388-6996, 387-6443. Telefon/fax: 387-7905

TIC TOLNAI IPARCIKK CENTRUM CSILLAGHEGY MINDENT EGY HELYEN A KERTHEZ, LAKÁSHOZ, MUNKÁHOZ

Centrumunk új épülettel bővült, melyben:

SZERSZÁMSZAKÜZLET ÉS „MOLE CZ” LÁMPASTÚDIÓ NYÍLT!

SZERSZÁMOK:

- általános lakatos
- villanyszerelés
- autószerelés
- építőipar
- mezőgazdaság
- fémforgácsolás szakmákhoz

BARKÁCSBOLT

- festék-háztartási bolt
- villanyszerelési anyag
- rögzítéstechnika
- fürdőszoba-szerelvénybolt
- műszaki osztály
- csillár - világítástechnika
- konyhafelszerelés
- lakásfelszerelés
- lakástextil
- kertészeti árukboltja
- TIC-MOLE CZ fénystúdió
- szerszámszaküzlet

12 osztályon 40 000 féle áruval várjuk Önöket, 70 munkatársunkkal!

1039 Bp., Mátyás király út 24.
Telefon: 368-8699

NK ablakrendszer

- Kömmerling műanyag profilokból a teljes típusválaszték megtekinthető és megrendelhető
- Ajtókat, ablakokat, toló-bukó illetve harmónikaajtókat kívánság szerinti formában, színben és méretben szállítjuk
- **RÉSZLETFIZETÉSI LEHETŐSÉG!**

Kámán Magasépítő és Kereskedelmi KFT.
1037 Bp., Erdőalja út 46. Tel./fax: 250-4795, 06 (20) 962-3036
Nyitva tartás: hétfő-péntek 9-12 és 15-18 óráig

Nosztalgia

100 éves tárgyak boltja
Ajándéktárgyak
a századfordulóról.
Régi órák javítása.

Bp. III., Bécsi út 111.
Telefon: 388-2208
Nyitva tartás: 10-18 óráig

FAÁRU- BARKÁCS

Bp. III., Bécsi út 176/B
(Vörösvári úti
keresztveződésnél)

Zárak, pántok,
csavarok, szegek,
kéziszerszámok,
lécek, lambériák,
polcok, rézkilincsek
és szerelvények

„ITT FENT A HEGYEN”

A REMETE KERT ÉTTEREMBEN
IDILLI KÖRNYEZETBEN, LÁVAKÖVÖN GRILLEZETT
ÉTELEKKEL, TERMELŐI EGRI BOROKKAL
KELLEMES KERTHEYSÉGGEL, ÉS
LÁTVÁNYKONYHÁVAL
VÁRJUK KEDVES VENDÉGEINKET.

REMETE PANZIÓ

Bp. III., REMETEHEGYI ÚT 91.

ASZTAL- ÉS SZOBAFOGLALÁS A 250-3437-ES TELEFONON

